

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.04.2000
KOM (2000) 214 endelig

KOMMISSIONENS HENSTILLING

**om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og
Fællesskabets økonomiske politikker for 2000**

jf. artikel 99, stk. 2, i traktaten
om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab

INDHOLDSFORTEGNELSE

I.	OVERORDNEDE ØKONOMISK-POLITISKE RETNINGSLINJER	3
1.	Indledning	3
2.	Hovedprioriteringer og økonomisk-politiske behov.....	4
2.1	EU's økonomiske situation ved indgangen til det nye årtusind.....	4
2.2	Vigtigste udfordringer.....	5
2.3	Videreudvikling af strategien: styrkelse af EU-økonomiens vækstpotentiel	7
3.	Henstillinger.....	9
3.1	En vækst- og stabilitetsorienteret makroøkonomisk politik	9
3.2	Sunde offentlige finanser	10
3.3	Forbedring af de offentlige finansers kvalitet og bæredygtighed	11
3.4	En passende lønudvikling.....	12
3.5	Fremme af et videnbaseret samfund.....	13
3.6	Effektive produktmarkeder (vare- og tjenestemarkeder)	13
3.7	Mere integrerede og velfungerende kapitalmarkeder	14
3.8	Mere velfungerende arbejdsmarkeder.....	15
3.9	Fremme af en bæredygtig udvikling.....	16
II.	LANDESPECIFIKKE RETNINGSLINJER FOR DEN ØKONOMISKE POLITIK	17
1.	Belgien	17
2.	Danmark.....	19
3.	Tyskland	21
4.	Grækenland.....	23
5.	Spanien	25
6.	Frankrig.....	27
7.	Irland.....	29
8.	Italien	31
9.	Luxembourg	33
10.	Nederlandene.....	34
11.	Østrig.....	36
12.	Portugal	38
13.	Finland.....	40
14.	Sverige	42
15.	Det Forenede Kongerige.....	44

I. OVERORDNEDE ØKONOMISK-POLITISKE RETNINGSLINJER

1. INDLEDNING

I traktaten er det fastsat, at medlemsstaterne skal føre deres økonomiske politik med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af EU's mål og i forbindelse med de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik (artikel 98). Traktaten kræver også, at medlemsstaterne betragter deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordner dem i Rådet (artikel 99). Med henblik herpå har Rådet årligt siden indledningen af Den Økonomiske og Monetære Unions anden fase¹ vedtaget de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik på grundlag af Kommissionens henstilling. De overordnede retningslinjer er et centralt element i samordningen af den økonomiske politik og danner grundlag for fastlæggelsen af medlemsstaternes og EU's generelle politiske målsætninger og retningen i den økonomiske politik. Retningslinjerne har også fået større betydning i betragtning af Rådets rapport om samordning af den økonomiske politik, der blev godkendt på Det Europæiske Råds møde i Helsingfors og Det Europæiske Råds særlige møde om "beskæftigelse, økonomiske reformer og social samhørighed" i Lissabon, hvor man besluttede at afholde et møde om økonomiske og sociale spørgsmål hvert forår.

De foreliggende retningslinjer, der bygger på og udvider den eksisterende strategi, er en konkret udmøntning af Lissabon-topmødets konklusioner. Retningslinjerne fokuserer især på strukturpolitikernes mellem- og langsigtede konsekvenser, på reformer, der skal fremme det økonomiske vækspotential, beskæftigelsen og den sociale samhørighed, og på overgangen til en

videnbaseret økonomi. De enkelte spørgsmål vil blive behandlet mere indgående inden for rammerne af Cardiff- og Luxembourg-processeme. Retningslinjernes ændrede fokus afspejler også Lissabon-konklusionernes klare understregning af, at alle eksisterende instrumenter skal forenkles og strømlines. For at forbedre samordningen opfordres Rådet i sine andre sammensætninger til at bidrage til ØKOFIN-Rådets udarbejdelse af de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik.

Baggrunden for de overordnede retningslinjer for 2000 er den økonomiske situation og de økonomiske udsigter som skitseret i Kommissionens økonomiske prognoser fra foråret 2000. Desuden har Kommissionen været opmærksom på behovet for at udvikle synergier mellem de forskellige samordningsprocesser, især retningslinjerne for beskæftigelsen og overvågningen af strukturreformerne. Endelig har Kommissionen ved udarbejdelsen af sin henstilling for 2000 også benyttet resultaterne og konklusionerne af sin rapport om gennemførelsen af retningslinjerne for 1999. Rapporten konkluderede, at gennemførelsen af de overordnede retningslinjer for 1999 generelt var opmuntrende. Den generelle makroøkonomiske styring var hensigtsmæssig. Udviklingen i arbejdsmarkedsreformerne varierer, idet der i mange medlemsstater blev gennemført en aktiv arbejdsmarkedspolitik, mens det kun var nogle få medlemsstater, der tog fat på at løse problemerne med dagpengesystemerne og de stive regler for jobbeskyttelse. Med hensyn til økonomiske reformer er der gjort størst fremskridt inden for gennemførelsen af lovgivningen om det indre marked og liberaliseringen af telekommunikations- og elmarkederne. Der kan konstateres en vis, om end utilstrækkelig forbedring inden for kontrol med statsstøtte og udvikling af markederne for risikovillig kapital. På en række andre områder er der kun sket små fremskridt; dette gælder bl.a. håndhævelsen af reglerne for offentlige indkøb samt fremme af F&U og innovation.

---

¹ De første overordnede retningslinjer blev vedtaget i december 1993 for indledningen af ØMU's anden fase den 1. januar 1994. Siden er der blevet vedtaget sådanne retningslinjer hver sommer.

2. HOVEDPRIORITERINGER OG ØKONOMISK-POLITISKE BEHOV

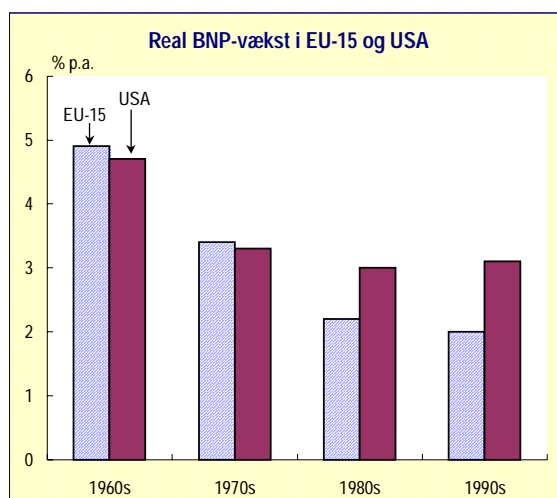
2.1 EU's økonomiske situation ved indgangen til det nye årtusind

Arven efter 1990'erne – Igennem de sidste ti år har EU fremmet den økonomiske integration betydeligt og skabt solide rammer for gennemførelsen af den økonomiske politik. Det indre marked er stort set færdigtableret, og førhen overregulerede erhvervssektorer er nu blevet liberaliseret og udsat for konkurrence. Der er indført en stabilitetsorienteret monetær politik, støttet af fornuftige budgetpolitikker og en rimelig lønudvikling. Euroen har vundet godt fodfæste, og der er skabt overordnede rammer for koordineringen af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken.

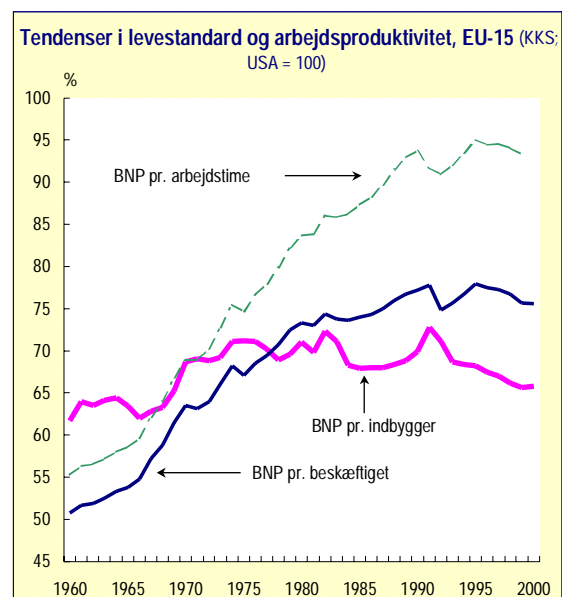
På trods af denne imponerende indsats var EU's økonomiske resultater skuffende i 1990'erne, både i forhold til tidligere og sammenholdt med USA.

Den økonomiske vækst var relativt svag, der skete ingen nettoforbedring i beskæftigelsen, og arbejdsløsheden er stadig større end ved årtiets begyndelse. Levestandarden i EU er gennemsnitlig ca. 35% lavere end i USA til trods for at produktionen pr. arbejdstime nu efter fyrre års efterslæb er næsten den samme som i USA. Den store forskel i per capita-indkomsten kan delvis tilskrives den lave og stagnerende beskæftigelses- og erhvervsfrekvens. Realinvesteringerne i EU steg næsten heller ikke i 1990'erne, hvilket medførte et yderligere fald i investeringskvoten, mens realinvesteringerne i USA næsten blev fordoblet.

Paradokset mellem den imponerende forbedring af rammebetingelserne og de beskedne økonomiske resultater er tegn på de alvorlige makroøkonomiske ubalancer og de usmidige strukturer, der gjorde sig gældende i begyndelsen af det foregående årti. Det afspejler til dels også de sent påbegyndte økonomiske reformer i mange medlemsstater, og den tid det tager, før et rimeligt policy-mix begynder at slå igennem. I denne forbindelse skal det bemærkes, at flere medlemsstater har oplevet en imponerende økonomisk udvikling i det seneste årti. Selv om

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

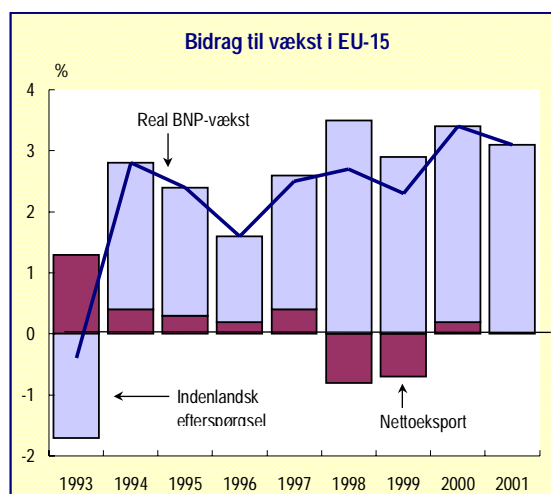

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

de fleste også var berørt af afmatningen i begyndelsen af 1990'erne, oplevede de efterfølgende et stærkt opsving, der mindskede arbejdsløsheden betydeligt, i visse tilfælde til niveauer, man ikke havde set siden begyndelsen af 1970'erne. Selv om landespecifikke faktorer også spillede ind, er det fælles for disse lande, at en hurtig makroøkonomisk tilpasning blev gennemført sideløbende med en omfattende strukturreformpakke, og at denne strategi blev gennemført målbevidst.

På vej ind i en positiv udvikling – Siden forsommeren 1999, hvor de sidste overordnede økonomiske retningslinjer blev vedtaget, har EU været præget af et stadig mere solidt og bredt funderet økonomisk opsving. Under indflydelse af stimulerende makroøkonomiske politikker, en konkurrencedygtig eurokurs og en voksende global økonomisk aktivitet forventes opsvinget at tage yderligere til i det indeværende og det kommende år. Med den fortsat betydelige uudnyttede kapacitet på vare- og arbejdsmarkederne i de fleste medlemsstater og udsigterne til et rimeligt opsving i investeringerne, skulle man kunne opleve en kraftig vækst uden at støde på kapacitetsbegrænsninger og uden at skabe inflatoriske spændinger, hvis lønudviklingen som ventet holder sig på et rimeligt niveau. I lande, som er længere fremme i konjunkturforløbet, er der dog visse tegn på flaskehalse og risiko for overophedning. Den markante depreciering af euroen og den kraftige stigning i oliepriserne peger desuden i retning af øget risiko for importeret inflation.

Jobskabelsen har fortsat været kraftig, idet væksten har været mere jobintensiv, og dette har medført en gradvis faldende arbejdsløshed. På baggrund af de gunstige vækstudsigter, den fortsatte tilgang til de mere arbejdskraftintensive servicesektorer og bestræbelserne på at forbedre det effektive udbud af arbejdskraft, forventes der fortsat en kraftig vækst i beskæftigelsen og dermed en yderligere nedgang i arbejdsløsheden.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

De lysere økonomiske udsigter afspejler til dels en række gunstige konjunkturbestemte faktorer indflydelse. De skyldes dog især en vellykket makroøkonomisk styring, der i stadig stigende grad understøttes af det tilfredsstillende strukturpolitiske klima. Hvis de foreliggende retningslinjer følges målbevidst, vil EU's økonomi kunne komme ind i en positiv udvikling med stærk vækst i produktionen, stor tillid og høj jobskabelse. Under disse betingelser skulle en årlig økonomisk vækstrate på ca. 3% for EU som helhed være realistisk for de kommende år.

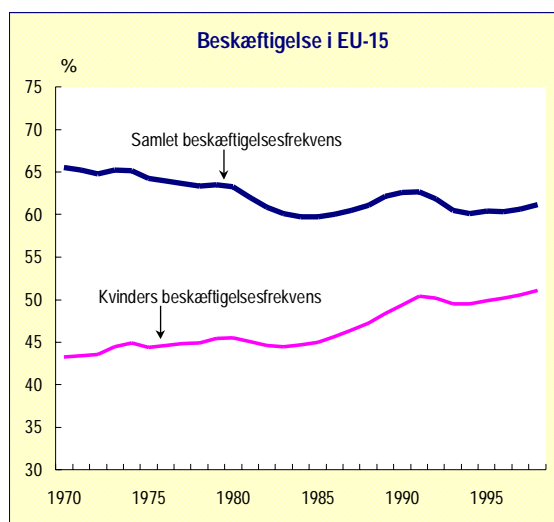
2.2 Vigtigste udfordringer

På denne baggrund står de europæiske beslutningstagere over for nye udfordringer og muligheder i de kommende år. De vigtigste udfordringer består i en tilbagevenden til fuld beskæftigelse, overgang til en videnbaseret økonomi, virkningerne af en hastig befolkningsældning og en forbedring af den sociale samhørighed. Disse problemer gør sig gældende for samtlige medlemsstater, men der er markante forskelle med hensyn til problemernes omfang og i hvor høj grad de enkelte lande har forberedt sig på at løse dem.

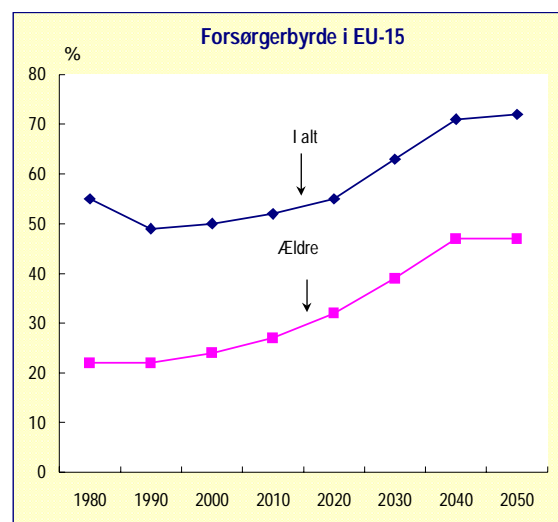
Genskabelse af fuld beskæftigelse – Selv om arbejdsløsheden gradvis falder, er den stadigvæk uacceptabelt høj med ca. 9% af EU's arbejdsstyrke og en betydelig kønsbetinget forskel i de fleste medlemsstater. Desuden er EU's beskæftigelses- og erhvervsfrekvens lav, især for kvinder og ældre arbejdstagere i mange lande. At en stor befolkningsandel ikke er beskæftiget, medfører betydelige økonomiske og sociale omkostninger. Tilbagevendende til fuld beskæftigelse er derfor stadig et vigtigt økonomisk og socialpolitisk mål, som især indebærer jobskabelse inden for servicesektoren og øget erhvervsfrekvens for kvinder og ældre arbejdstagere. Som det blev understreget på Det Europæiske Råds særlige møde i Lissabon, er det overordnede mål at øge beskæftigelsen fra gennemsnitlig 61% i dag til 70% inden 2010 og at øge beskæftigelsen for kvinder fra gennemsnitlig 51% i dag til over 60% inden 2010 for EU som helhed. Gennemførelsen af disse målsætninger på mellemlang til lang sigt vil ikke blot medvirke til en permanent stærkere økonomisk vækst i EU, men også i væsentligt omfang bidrage til at lette medlemsstaternes offentlige finanser og socialsikringssystemer og til en effektiv bekæmpelse af social udstødelse.

Fremme af overgangen til en videnbaseret økonomi – Innovation og videnakkumulering bliver en stadig vigtigere drivkraft for konkurrenceevnen, produktiviteten, den økonomiske vækst, beskæftigelsen og levestandarden. Alligevel er EU bagefter USA, både når det gælder innovationskapacitet, hvor forskellen er vokset siden midten af 1990'erne, og når det gælder produktion og udbredelse af informations- og kommunikationsteknologier (ICT). Desuden er der en alvorlig mangel på kompetence, især inden for de videnskabelige og teknologiske sektorer, ligesom der er mangel på grundlæggende ICT-kendskab hos arbejdstagere og mangel på eksperter inden for informationssamfundet. Løsning af dette problem vil derfor kræve tilpasning af de økonomiske strukturer, ressourceallokering mellem sektorer, virksomheder og erhverv samt en bedre tilpasning mellem kompetence og job.

Forberedelse til befolkningsældningen – EU forventes efter 2010 at opleve en betydelig stigning i antallet af ældre, der ikke er erhvervsaktive, og et fald i arbejdsstyrken. Bortset fra de potentielt kraftige virkninger på den samlede opsparing vil den voksende forsørgerbyrde få betydelige følger

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Note: Samlet forsørgerbyrde = andelen af personer i aldersgrupperne 0-14 og 65+ divideret med befolkningen i den arbejdsdygtige aldersgruppe 15-64 år.
 Ældreandelen = andelen af personer i aldersgruppen 65+ divideret med befolkningen i den arbejdsdygtige aldersgruppe 15-64 år.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

for arbejdskraftens bidrag til den økonomiske vækst og de offentlige financers holdbarhed. En voksende forsørgerbyrde vil betyde lavere økonomisk vækst, medmindre den opvejes af kraftige produktivitetsstigninger. Med hensyn til befolkningsældningens budgetmæssige virkninger forventes en uændret politik at føre til store stigninger i udgifterne til offentlige pensions- og sundhedssystemer. For at løse dette problem må hver medlemsstat udvikle en samlet strategi, herunder foranstaltninger til sikring af holdbare offentlige finanser, reform af pensions- og sygesikringsordninger og fremme af erhvervsfrekvensen, især blandt ældre arbejdstagere. På denne baggrund opfordrede Det Europæiske Råd i Lissabon til et stærkere samarbejde mellem medlemsstaterne, især om den langsigtede udvikling i socialsikringen.

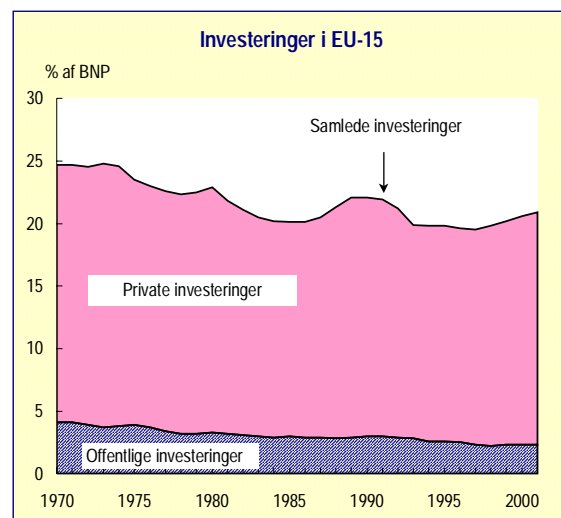
Forbedring af den sociale samhørighed –

Selv om EU's borgere gennemsnitlig har en høj levestandard og et højt socialt beskyttelsesniveau, er social udstødelse stadig et særdeles udbredt fænomen. Arbejdsløsheden er fortsat hovedårsag til social udstødelse i EU. Social udstødelse skyldes specielt, at der er mange langtidsledige, og at arbejdsløsheden er stærkt koncentreret - i bestemte regioner eller kommuner og inden for bestemte sociale grupper eller kategorier af arbejdstagere. Selv om social udstødelse er mere end et arbejdsmarkedsspørgsmål, er et arbejde dog den bedste beskyttelse mod det. Den bedste måde, hvorpå den økonomiske politik kan bidrage til social integration, er derfor ved at skabe bedre rammebetingelser for en høj beskæftigelse og en lav arbejdsløshed.

2.3 Udvikling af strategien: styrkelse af EU-økonomiens vækstpotentiel

Udfordringerne i forbindelse med genskabelse af fuld beskæftigelse, etablering af en videnbaseret økonomi, forberedelse til befolkningsældningen og sikring af den sociale samhørighed er indbyrdes forbundne og skal løses gennem en sammenhængende og overordnet økonomisk-politisk strategi på mellemlang eller lang sigt. Denne strategi skal især tage sigte på at forbedre EU-økonomiens evne til at skabe høje ikke-inflatoriske vækstrater over en længere periode. Selv om der i forbindelse med det nuværende konjunkturopsving kan forventes betydelige fremskridt med hensyn til løsning af udfordringerne, er det vanskeligt at se, hvorledes denne udvikling kan opretholdes over tid uden en væsentlig stigning i EU-økonomiens potentielle produktion. EU-landenes politikker bør derfor tage sigte på:

- at opretholde vækst- og stabilitetsorienterede makroøkonomiske politikker
- at fremme udviklingen af den videnbaserede økonomiske aktivitet
- at fremskynde gennemgribende og omfattende reformer af vare-, kapital- og arbejdsmarkederne, og
- at modernisere socialsikringsordningerne.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Foranstaltningerne på disse fire områder er alle af stor betydning. De er indbyrdes forbundne, støtter gensidigt hinanden og skal gennemføres samtidigt for at kunne løse udfordringerne. Sunde makroøkonomiske forhold er det bedste grundlag for hurtigst muligt at kunne udnytte alle fordelene ved at gå over til en videnbaseret økonomi og ved de økonomiske reformer. Omvendt vil effektivt fungerende markeder og moderne socialsikringsordninger betyde, at de makroøkonomiske politikker virker bedre. Det indebærer, at en effektiv økonomisk-politisk indsats er nødt til at være vidtfavnende, så vil den bedre kunne give forbrugerne og investorerne tillid og dermed hurtigere skabe positive virkninger. Den udtrykkelige sammenhæng mellem behovet for reformer og gennemførelsen af EU's vigtigste målsætninger, især fuld beskæftigelse og social samhørighed, vil betyde, at denne strategi og de ændringer, den indebærer, vinder større støtte hos borgerne.

Hovedlinjerne i strategien er skitseret nedenfor, og de specifikke anbefalinger er anført i punkt 3. Denne strategi bør følges målbevidst af alle beslutningstagere og gennemføres samordnet, for at man kan opnå et velafvejet og omfattende policy-mix, der styrker betingelserne for jobskabelse, for innovation og videnakkumulering og for større social integration. Strategien skal:

- (i) sikre vækst- og stabilitetsorienterede makroøkonomiske politikker
- (ii) opretholde sunde offentlige finanser
- (iii) forbedre de offentlige finansers kvalitet og holdbarhed

- (iv) fremme en rimelig lønudvikling
- (v) fremme en videnbaseret økonomi
- (vi) sikre effektive vare- og tjenestemarkeder
- (vii) styrke kapitalmarkederne gennem yderligere integration og udvikling
- (viii) styrke arbejdsmarkederne, og
- (ix) fremme en holdbar udvikling.

*

* *

Medlemsstaterne står generelt over for de samme udfordringer og behov, og de generelle anbefalinger i punkt 3 gælder derfor dem alle. Samtidig er der stor forskel på medlemsstaternes økonomiske resultater og udsigter, og på deres strukturer og institutioner. Dette betyder, at prioriteringerne inden for den samlede strategi varierer noget fra medlemsstat til medlemsstat. Disse prioriteringer er behandlet i del II, der omfatter de landespecifikke økonomiske retningslinjer. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at medlemsstaterne er i gang med at revidere deres nationale handlingsplaner for beskæftigelsen under hensyn til retningslinjerne for beskæftigelsen for 2000. De landespecifikke retningslinjer, hvad arbejdsmarkedsspørgsmålene angår, supplerer derfor retningslinjerne for beskæftigelsen for 2000 og danner grundlag for gennemførelsen af de reviderede nationale handlingsplaner.

3. HENSTILLINGER

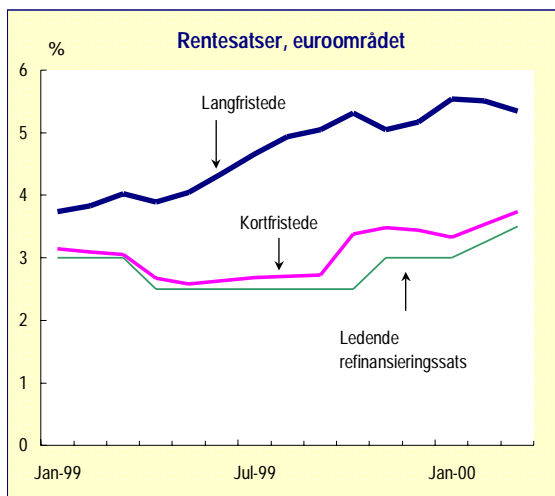
3.1 En vækst- og stabilitetsorienteret makroøkonomisk politik

Det makroøkonomiske policy-mix spiller en afgørende rolle for vækst og beskæftigelse og for bevarelse af prisstabilitet. På kort sigt skal det støtte opsvinget og sikre fuld udnyttelse af det nuværende vækstpotentiale. På mellemlang sigt skal det bidrage til at skabe et grundlag, der kan holde økonomien på en bæredygtig, stærk og ikke-inflationær vækst- og beskæftigelsesfremmende vej, bl.a. gennem et passende opsparings- og investeringsniveau. I euroområdet bør et sådant policy-mix omfatte følgende elementer:

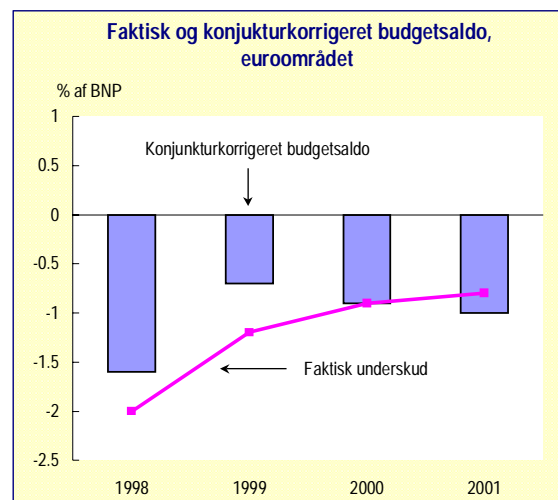
- i. en pengepolitik, der tager sigte på at bevare prisstabilitet i overensstemmelse med traktaten
- ii. en vedholdende indsats for så hurtigt som muligt at bringe budgettet tæt på balance eller i overskud og bevare denne situation på mellemlang sigt (se afsnit 3.2)
- iii. en fortsat ansvarlig adfærd fra arbejdsmarkedets parter side, som sikrer en lønudvikling, der harmonerer med prisstabilitet og jobskabelse (se afsnit 3.4).

Medlemsstaterne uden for euroområdet, der selv har ansvaret for penge- og valutakurspolitikken, bør ligeledes bevare en stabilitetsorienteret makroøkonomisk politik som grundlag for en vedvarende vækst og jobskabelse. De bør:

- iv. fortsætte den stramme gennemførelse af konvergensprogrammerne
- v. føre en penge- og budgetpolitik, der fastholder og om nødvendigt øge prisstabiliteten og de offentlige financers bæredygtighed. Det vil ligeledes hjælpe lande med at være forberedt på indførelsen af euroen, og
- vi. bevare en sund penge- og budgetpolitik for at opfylde valutakursforpligtelserne - for de to medlemsstater, der deltager i ERM 2 (Danmark og Grækenland) - eller opfylde inflationsmålet og på den måde skabe betingelser for valutakursstabilitet i de to medlemsstater, der forfølger direkte inflationsmål (Sverige og Det Forenede Kongerige).

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

3.2 Sunde offentlige finanser

Sunde budgetstillinger på linje med stabilitets- og vækstpakten vil give de automatiske stabilisatorer fuldt råderum uden risiko for at overskride grænsen for budgetunderskuddet, dvs. 3% af BNP. Det vil ligeledes bidrage til at holde et lavt renteniveau, øge investeringerne, yderligere nedbringe forholdet mellem den offentlige gæld og BNP og styrke investorernes tillid takket være en øget troværdighed for ÖMU'ens budgetrammer. Da det forventes, at væksten i produktionen vil ligge over det potentielle niveau, bør man undgå en procyklisk udvikling af finanspolitikken. Da budgetprognoserne ikke tyder på en forbedring af den underliggende situation for euroområdet og hele EU, er det nødvendigt med en yderligere budgetkonsolidering. Da den økonomiske og budgetmæssige situation er forskellig i medlemsstaterne, skal timingen og hastigheden for en yderligere tilpasning afpasses efter nationale forhold. Generelt opfordres medlemsstaterne imidlertid til:

- i. at udnytte den bedre end forventede økonomiske vækst til at opnå budgetstillinger i 2000, der ligger klart under målene i de ajourførte stabilitets- og konvergensprogrammer; det er i overensstemmelse med sidste års henstilling om at koncentrere budgetjusteringen i begyndelsen af år 2000, og det skulle være absolut muligt i de fleste medlemsstater, da resultaterne i 1999 var bedre end forventet
- ii. opnå budgetstillinger tæt på balance eller i overskud tidligere end planlagt i de ajourførte stabilitets- og konvergensprogrammer, således at der senest i 2001 opnås en tilstrækkelig margen til at klare følgerne af en ugunstig konjunkturmæssig udvikling
- iii. om nødvendigt fortsætte budgetkonsolideringen ud over minimumskravene i stabilitets- og vækstpakten for på den måde at skabe en yderligere margen for konjunkturmæssig stabilisering, give mulighed for at klare en eventuel uventet budgetmæssig udvikling, sikre en hurtigere nedbringelse af gælden og være klar til de budgetmæssige udfordringer som følge af befolkningens aldring.

Den offentlige sektors samlede nettolångivning(+)/nettolåntagning(-)
i de ajourførte stabilitets- og konvergensprogrammer
(% af BNP)

Dato ¹⁾	1999 ²⁾	2000	2001	2002	2003	
Stabilitetsprogrammer						
B	12/99	-0.9	-1.0	-0.5	0.0	0.2
D	12/99 ³⁾	-1.1	-1.0	-1.5	-1.0	-0.5
E	01/00	-1.1	-0.8	-0.4	0.1	0.2
F ⁴⁾	01/00	-1.8	-1.7	-1.2	-0.7	-0.3
IRL	12/99	2.0	1.2	2.5	2.6	n.a.
I	01/00	-1.9	-1.5	-1.0	-0.6	-0.1
L	02/00	2.4	2.5	2.6	2.9	3.1
NL ⁵⁾	11/99	0.5	-0.6	-1.3	-1.1	n.a.
A	03/00	-2.0	-1.7	-1.5	-1.4	-1.3
P	02/00	-2.0	-1.5	-1.1	-0.7	-0.3
FIN	09/99	2.3	4.7	4.2	4.6	4.7
EUR-11		-1.2	-1.1	-1.0	-0.6	-0.2
Konvergensprogrammer						
DK	12/99	3.0	2.1	2.2	2.3	2.5
EL	12/99	-1.6	-1.2	-0.2	0.2	n.a.
S	11/99	1.9	2.1	2.0	2.0	n.a.
UK ⁶⁾	12/99	1.2	0.2	0.2	-0.1	-0.4
EU-15		-0.6	-0.7	-0.6	-0.3	-0.2

1) Vedtagelsesdato.

2) Resultat.

3) Tillæg til det ajourførte stabilitetsprogram fra februar 2000.

4) Gunstigt scenario; forsigtige scenarier: henholdsvis -1,3, -0,9 og -0,5% af BNP i årene 2001 til 2003.

5) Forsigtigt scenario; programmet indeholder også et mellemliggende og et gunstigt scenario. Prognoserne for sidstnævnte er henholdsvis -½ og 0% af BNP i årene 2001 og 2002.

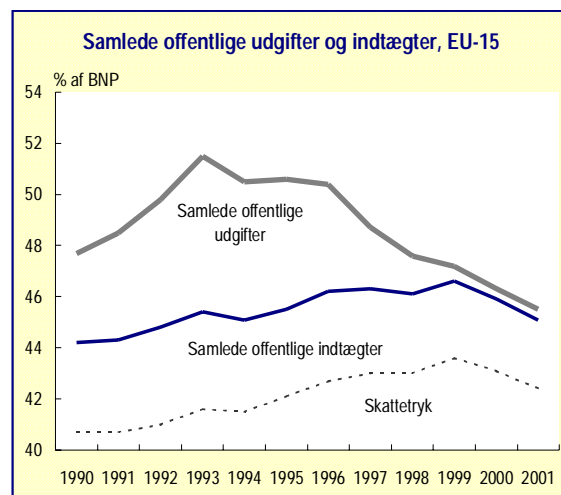
6) Resultat for 1999-kalenderåret. Programdata for finansårene.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

3.3 Forbedring af de offentlige finansers kvalitet og bæredygtighed

De nuværende gunstige økonomiske udsigter giver mulighed for at gennemføre omfattende reformer, der medfører en udgiftsomlægning og en skattelettelse, samtidig med at budgetkonsolideringen styrkes. Sammensætningen og kvaliteten af budgetkonsolideringen bidrager til at fremme beskæftigelsen og sikre, at ÖMU'en fungerer gnidningsløst. Det er nødvendigt at omlægge de offentlige udgifter for at støtte investeringerne i fysisk og human kapital og styrke økonomiens vækstpotentiale. Skattereformer, der tager sigte på at lette skattebyrden og fjerne skatteforvridninger, vil i høj grad bidrage til at øge vækst- og beskæftigelsespotentialet. Endvidere skal skattesystemerne indrettes, så de kan klare de udfordringer, der følger af økonomisk integration og den teknologiske udvikling. Det er vigtigt, at de sociale sikringsystemer støtter de økonomiske reformer og tilpasses for at sikre, at det kan betale sig at arbejde, at motivationshæmmende forhold fjernes, og at kvalitetstjenester kan udbydes effektivt. Samtidig skal moderniseringen af velfærdsstaten sikre, at fremkomsten af "den nye økonomi" ikke øger de nuværende sociale problemer i forbindelse med arbejdsløshed, social udelukkelse og fattigdom. Der er behov for på mellemlang og lang sigt at sikre bæredygtige offentlige finanser, samtidig med at der tages højde for demografiske og andre langsigtede strukturelle udviklinger. Medlemsstaterne bør:

- i. forbedre budgetstillingerne gennem udgiftstilbageholdenhed snarere end via skatteforhøjelser
- ii. indføre eller forbedre de mekanismer og institutioner, der medvirker til at holde udgiftsniveauet under kontrol, således at skatterne kan nedsættes, uden at det hindrer opnåelse eller fastholdelse af sunde budgetstillinger; i den forbindelse bør der fastsættes stramme mellemsigtede retningslinjer for den årlige vækst i primærudgifterne, således at udgiftsstigningen i faste priser ligger godt under produktionsstigningen i faste priser på mellemlang sigt
- iii. omlægning af de offentlige udgifter til fordel for investeringer i anlægskapital og menneskelig kapital, F&U, innovation og informationsteknologier og til fordel for udgifter til en aktiv arbejdsmarkedspolitik i overensstemmelse med beskæftigelsesretningslinjerne.

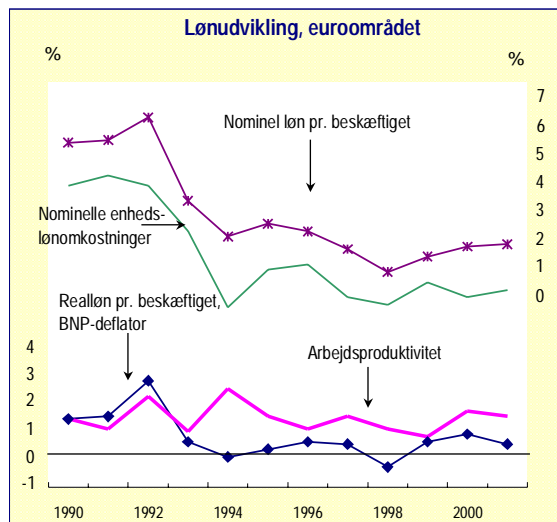
Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

- iv. nylvurdere dagpengesystemerne for at fremme beskæftigelsen, nylvurdere pensions- og sundhedssystemerne, så de bliver mere effektive og tager højde for befolkningens aldring
- v. nedsætte det samlede skattetryk især på de laveste indkomster inden for rammerne af en fortsat budgetkonsolidering
- vi. gøre skattesystemerne mere effektive og gennemsigtige, bl.a. ved at udvide skattegrundlaget, nedsætte skatteprocenterne og sikre hensigtsmæssige inddrivelsesprocedurer
- vii. iværksætte reformer af momssystemet for at forenkle og modernisere de eksisterende regler og sikre en mere ensartet anvendelse af de gældende bestemmelser og en styrkelse af det administrative samarbejde. Afslutte de igangværende drøftelser om beskatning af e-handel, der kan medvirke til at sikre, at det indre marked fungerer harmonisk, og
- viii. arbejde videre med skattekoordineringen for at undgå skadelig skattekonkurrence; nå til enighed om skattepakken i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Helsingfors i december 1999.

EU bør ligesom medlemsstaterne sikre en stram budgetdisciplin. Det gælder alle finansielle områder, samtidig med at den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren skal overholdes; der bør være en fleksibel allokering af fællesskabsressourcer for at fremme den økonomiske virkning af EU-budgettet.

3.4 En passende lønudvikling

Lønudviklingen i medlemsstaterne bør afspejle de forskellige økonomiske og beskæftigelsesmæssige situationer. Regeringerne kan skabe de rette betingelser, der kan fremme forhandlingerne mellem arbejdsmarkedets parter. For at lønudviklingen kan bidrage til et beskæftigelsesfremmende policy-mix bør arbejdsmarkedets parter fortsætte deres ansvarlige kurs og indgå lønftaler i medlemsstaterne, der er forenelige med de generelle principper, der fremgår af de overordnede økonomiske retningslinjer for den økonomiske politik. De bør:

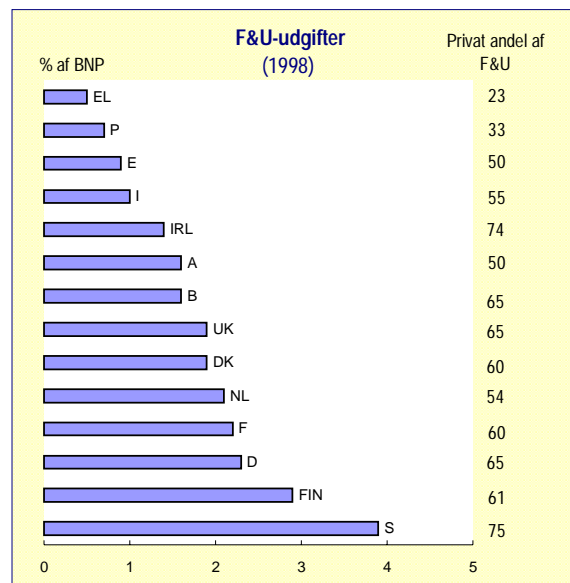
Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

- i. sikre, at de nominelle lønstigninger er forenelige med prisstabilitet. I euroområdet betyder det, at de samlede lønstigninger skal være forenelige med målet om at holde prisstigningerne inden for ECB's prisstabilitetsmålsætning; selv om der kan være forskelle imellem medlemsstaterne, er det vigtigt, at lønudviklingen på nationalt niveau er afpasset efter de nationale økonomiske forhold
- ii. sikre, at reallønsstigningerne er tilpasset arbejdsproduktivitetsstigningerne og samtidig tage højde for om nødvendigt at øge og efterfølgende fastholde rentabiliteten af kapacitets- og beskæftigelsesfremmende investeringer. Det betyder, at mulighederne for reallønsstigninger i de lande, hvor produktivitetsstigningen er faldende, vil være begrænset. Konkret betyder det, at nedsat arbejdstid ikke bør føre til en stigning i de reale bruttolønomkostninger pr. enhed. For at en øget rentabilitet kan føre til flere investeringer i EU, er det vigtigt at skabe et investeringsfremmende miljø hvad angår efterspørgselsudvikling, arbejdsmarkedsbetingelser, beskatning og retlige rammer
- iii. sikre, at der ved overenskomstforhandlingerne tages hensyn til forskellene i produktiviteten (kvalifikationer eller geografisk område), når lønniveauet skal fastsættes, og
- iv. fortsætte en politik, der tager sigte på at nedbringe forskellen mellem mænds og kvinders lønninger, der skyldes *de facto* diskriminering.

3.5 Skabelse af et videnbaseret samfund

Den Europæiske Union er nødt til at forbedre sin innovationsevne som et vigtigt led i bestræbelserne på at forbedre væksten og beskæftigelsen. Men virkningen af innovation og teknologi vil blive beskedent, hvis der ikke samtidig gennemføres en bredere reform af produkt-, kapital- og arbejdsmarkedene. Konkurrence og velfungerende finansmarkeder har afgørende betydning for at styrke innovation og sikre en bedre teknologispredning. Medlemsstaterne bør:

- i. tilvejebringe passende incitamenter for at øge den private sektors deltagelse i finansieringen af F&U-omkostninger, bl.a. ved at bruge skattepolitikken og forbedre risikokapitalmarkederne
- ii. øge konkurrencen på produkt- og kapitalmarkederne for at styrke virksomhedernes incitament til at innovere og fremme spredning af teknologi og information
- iii. sikre en passende offentlig støtte til finansiering af grundforskning, oprettelse af forskningsparker og tilvejebringelse af incitamenter til at styrke forbindelserne mellem forskningsinstitutter og erhvervsliv
- iv. sikre billig og hurtig Internet-adgang
- v. træffe foranstaltninger for at mindske opsplitningen af F&U-indsatsen og styrke samarbejdet på EU-niveau for at oprette et europæisk forsknings- og innovationsområde; fremme forskningscentrenes etablering af netværk i 2001 og tage skridt til at fjerne hindringer for forskermobiliteten i 2002; på grundlag af et kommissionsforslag sikre indførelse af et EU-patentsystem inden udgangen af 2001, og

NB: Dataene henviser til den del af F&U, der udføres i den private sektor.
Kilde: Kommissionens tjenestegrene og OECD.

- vi. styrke uddannelsesindsatsen både i det private og det offentlige for at forbedre arbejdskraftens omstillingsevne og undgå arbejdsløshed og social udstødelse på grund af manglende kvalifikationer; fremme livslang uddannelse i informations-samfundets nye opgaver; i 2010 have halveret antallet af 18-24-årige, der kun har en uddannelse på første del af sekundærtrinnet; øge antallet af forskere og ingeniører; sikre, at alle skoler ved udgangen af 2001 har adgang til Internettet og multimedieressourcer, og at der er det nødvendige antal uddannede lærere ved udgangen af 2002; i højere grad anvende informationsteknologi i skolerne.

3.6 Effektive produktmarkeder (vare- og tjenestemarkeder)

Velfungerende produktmarkeder er af afgørende betydning for, at EU-landene fuldt ud kan udnytte de muligheder, der følger af indførelsen af euroen, globaliseringen og den nye teknologi og spille en afgørende rolle i bekæmpelsen af arbejdsløsheden. Der er allerede gjort store fremskridt på dette område, bl.a. som følge af de strukturreformer, der er gennemført i medlemsstaterne, og det fremstød, der følger af Cardiff-processen. Der er imidlertid gjort færrest fremskridt på tjenestemarkederne. Ved udgangen af 2000

er det nødvendigt med en strategi for at fjerne hindringerne for handel med tjenesteydelser. Medlemsstaterne bør:

- i. sikre en fuldstændig og effektiv gennemførelse af reglerne for det indre marked, især inden for offentlige indkøb og tekniske standarder
- ii. sikre uafhængighed for konkurrencemyndighederne; give konkurrencemyndighederne beføjelse til at anvende EF-traktatens artikel 81 (karteller) og 82 (misbrug af dominerende stilling)
- iii. nedbringe statsstøtteniveauet, navnlig ad hoc-støtten, og kanalisere denne støtte mod horisontale mål; forbedre kontrollen med statsstøtte og vurderingen af dens effektivitet
- iv. afslutte liberaliseringen af telemarkedet ved udgangen af 2001, og navnlig indføre øget konkurrence hvad angår lokalnet inden udgangen af 2000
- v. fremskynde liberaliseringen af energi (elektricitet og gas), posttjenester og transport; som et minimum bør der sikres fuld gennemførelse af de fællesskabsdirektiver, der liberaliserer markederne for forsyningstjenester; det skal sikres, at fordelene ved lavere priser og høj kvalitet også straks kommer forbrugerne og brugerne i industrien til gode gennem passende regulering og under hensyntagen til public service-forpligtelser
- vi. styrke konkurrencen på tjenestemarkederne, navnlig inden for finansielle tjenester, distributionssektoren og tjenesteydelser til virksomhedene, og træffe foranstaltninger, således at den elektroniske handel fuldt ud kan udvikle sit potentiale
- vii. lette de administrative byrder på erhvervslivet, navnlig de små og mellemstore virksomheder, og udarbejde en strategi for yderligere samordning for at lette de administrative procedurer i 2001

- viii. træffe foranstaltninger for at gøre den offentlige administration mere effektiv ved i højere grad at anvende de nye management- og kommunikationsteknikker (e-handel, Internet, offentlige indkøb online) og ved at fremme gennemsigtige offentlige/private partnerskaber, og
- ix. sikre en effektiv gennemførelse af de mange administrative reformer for at opnå konkrete resultater med hensyn til økonomisk effektivitet.

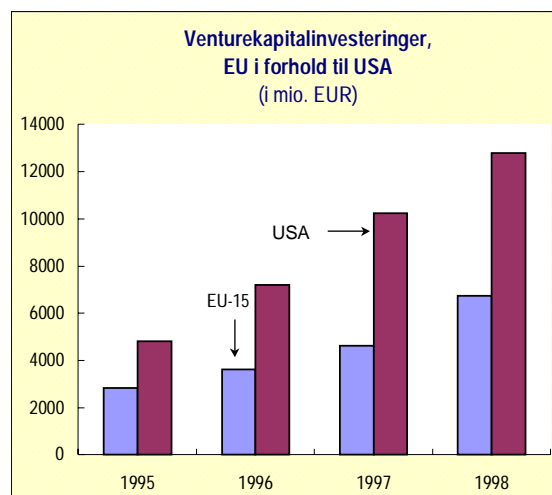
3.7 Mere integrerede og velfungerende kapitalmarkeder

Effektive integrerede kapitalmarkeder forbedrer tilrådighedsstillelsen af kapital og gør den billigere. De fremmer gennemførelsen af strukturreformer og støtter på afgørende vis iværksætterkulturen. Sunde finansielle systemer bidrager ligeledes til makroøkonomisk stabilitet. Siden indførelsen af euroen er der sket opmuntrende fremskridt med hensyn til integration af kapitalmarkederne ikke mindst gennem den igangværende gennemførelse af handlingsplanerne for finansielle tjenesteydelser og risikovillig kapital. Dette arbejde er en af de vigtigste politiske prioriteter. Det Europæiske Råd i Lissabon opfordrede til fuld gennemførelse af handlingsplanerne i henholdsvis 2005 og 2003. Det er nødvendigt i så høj grad som muligt at:

- i. lette adgangen til investeringskapital på EU-niveau i så vidt omfang som muligt, herunder for små og mellemstore virksomheder, ved hjælp af en "enhedstilladelse for emittenter"
- ii. lette alle investorers adgang til det integrerede marked ved at fjerne hindringer for investeringer i pensionsfonde, sikre en passende investorbeskyttelse, afklare sondringen mellem institutionelle og private investorer, revurdere adfærdskodeksen og forbedre rammerne for institutionelle investorers investeringsaktiviteter

- iii. fremme yderligere integration af markederne for statsobligationer gennem mere konsultation og åbenhed om gældsudstedelsesteknikker og -instrumenter og en forbedring af markederne for grænseoverskridende salg og tilbagekøb ("repo")
- iv. sikre større effektivitet og integration af værdipapirclearing og værdipapirafvikling for at lette og fremme sunde grænseoverskridende aktiviteter
- v. sikre bedre sammenlignelighed for regnskaber fra virksomheder, der har behov for adgang til et integreret kapitalmarked, og give EU mulighed for hurtigt at reagere på udviklingen inden for international regnskabsføring
- vi. fremskynde skattemæssige foranstaltninger for at fremme oprettelsen af nye firmaer og investeringer i risikovillig kapital, ændringer i konkurslovgivningen for at give iværksættere en ny chance og foranstaltninger til fremme af medarbejderes deltagelse
- vii. sikre et mere intensivt samarbejde mellem lovgivnings- og tilsynsmyndigheder for EU's kapitalmarked, og
- viii. gøre hurtige fremskridt med de længe eksisterende forslag om overtagelsestilbud og kreditinstitutters og forsikrings-selskabers omstrukturering og konkurs.

EU bør bidrage til den internationale finansielle og monetære stabilitet ved at indgå i en effektiv dialog med de væsentligste handelspartnere. EU bør ligeledes deltage i opbygningen af et internationalt finansielt og monetært system, der er tilpasset kapitalmarkedenes internationalisering.

Kilde: EVCA, Venture One.

3.8 Mere velfungerende arbejdsmarkeder

Situationen på arbejdsmarkedet er blevet bedre, men der er store forskelle fra medlemsstat til medlemsstat, bl.a. på grund af forskellige fremskridt med gennemførelsen af strukturreformer og aktive foranstaltninger for at forbedre beskæftigelsesegnheden. De lande, der har gjort flest fremskridt, høster fordelene i form af højere beskæftigelse og lavere strukturel arbejdsløshed. Der er imidlertid fortsat betydelige problemer. Således er arbejdsløsheden fortsat uacceptabelt høj og koncentreret på visse grupper og områder, og langtidsledigheden udgør en stor procentdel. Den lave beskæftigelsesgrad, navnlig blandt kvinder og ældre, begrænser EU's vækstpotentiale. Den demografiske udvikling i EU vil endvidere betyde stagnation i den erhvervsaktive befolknings vækst. For at klare disse problemer og fuldt ud drage fordel af den videnbaserede økonomi er det nødvendigt at sikre en hurtig og åben gennemførelse af de fire hovedlinjer i retningslinjerne for beskæftigelse. Vægten på investeringer i menneskelige ressourcer er en hovedhjørnesten i den europæiske sociale model. Medlemsstaterne bør:

- i. fremme overgangen fra passive til aktive foranstaltninger og træffe forebyggende foranstaltninger for at bremse udviklingen i ungdomsarbejdsløsheden og langtidsledigheden i overensstemmelse med beskæftigelsesretningslinjerne; navnlig styrke beskæftigelsesegnheden gennem skattenedsættelser, især til gavn for de

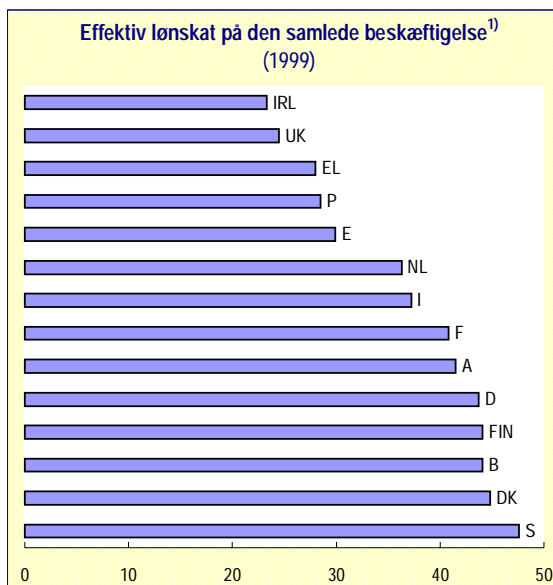
- lavtlønnede; lette adgangen til erhvervsuddannelse og livslang uddannelse og sikre reintegrering af arbejdsløse gennem målrettede aktive programmer; inddrage arbejdsmarkedets parter i bestræbelsen på sammen med de offentlige myndigheder at forbedre den almene uddannelse, erhvervsuddannelsen og mulighederne for livslang uddannelse
- ii. tilpasse skatte- og dagpengesystemerne, så der sikres passende incitamenter og belønning for deltagelse i et aktivt arbejdsliv; nyvurdere varigheden af og kriterierne for tildeling af ydelser under dagpengesystemet; undgå, at ledige overføres til dyre passive dagpengesystemer
  - iii. fremme mobiliteten, bl.a. ved at forbedre mulighederne for overførsel af pensionsrettigheder for at fremme mobiliteten mellem sektorer og områder i EU

- iv. modernisere arbejdstilrettelæggelsen i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, herunder indførelse af fleksible årsbaserede arbejdstidsordninger, foranstaltninger til fremme af deltidsarbejde og en nyvurdering af en stram jobbeskyttelseslovgivning og høje fratrædelsesgodtgørelser; enhver form for generel forkortelse af arbejdstiden - enten gennem lovgivning eller overenskomster - bør ledsages af bestræbelser på at undgå stigende enhedslønomkostninger og under hensyntagen til det fremtidige arbejdskraftudbud, og
- v. styrke indsatsen på ligestillingsområdet, bl.a. ved at forbedre incitamenterne i skatte- og dagpengesystemerne og fremme en politik, der giver mulighed for at forene arbejde og familieliv.

3.9 Fremme af en bæredygtig udvikling

Fremme af miljøvenlige teknologier, produkter og adfærd kan bidrage til en mere bæredygtig udvikling. En sund miljøpolitik, der tager sigte på at udnytte de effektivitetsforbedringer, der følger af markedsbaserede instrumenter, vil ligeledes kunne give mere effektive økonomiske strukturer og på den måde bidrage til højere vækst og beskæftigelse. Medlemsstaterne bør:

- i. indføre eller styrke markedsbaserede politikker, som f.eks. beskatning, brugerafgifter, ansvarsforsikringsordninger og omsættelige forureningstilladelser, der prissætter knappe ressourcer; hjælpe med at opfylde EU-målsætningerne efter Kyoto-protokollen og bidrage til at bryde forbindelsen mellem pres på miljøet og økonomisk vækst, og
- ii. revurdere eksisterende eller nye politikker, der har en negativ miljøvirkning, som f.eks. skadelige sektormæssige tilskud og skattefritagelser.

Note:
Effektiv lønkat på den samlede beskæftigelse udtrykker forholdet mellem de sociale sikringsbidrag plus personlig indkomstskat af arbejdsindkomster og bruttolønningerne. Begrebsmæssigt er det stort set det samme som den implicite skatteprocent, som Eurostat offentliggør, men der er dog metodiske forskelle. Da de stort set er baseret på makroøkonomiske data, kan de imidlertid ajourføres sammen med Kommissionens økonomiske prognoser, hvorved det bliver muligt at foretage en vurdering på grundlag af de seneste oplysninger.
Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

II. LANDESPECIFIKKE RETNINGSLINJER FOR DEN ØKONOMISKE POLITIK

1. BELGIEN

Efter en opbremsning i 1999 forventes der et opsving i den økonomiske aktivitet i 2000 båret af den indenlandske efterspørgsel, navnlig det private forbrug og investeringer, og et fortsat positivt bidrag fra nettoeksporten. Jobskabelsen forventes at fortsætte i 2000 og at blive yderligere styrket i 2001, i takt med at den nedsatte skat på arbejde får virkning.

Budgetpolitikken

Belgien har gjort yderligere fremskridt med budgettilpasningen i 1999, idet det samlede offentlige underskud faldt til 0,9% af BNP, hvilket er under målet i stabilitetsprogrammet, og den offentlige gæld faldt til 114,4% af BNP. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram for 2000-2003 vil Belgien fortsætte budgetkonsolideringen baseret på et stort overskud på primærbalancen, således at der i 2002 vil være opnået balance på budgettet og en gældskvotepå omkring 100% af BNP i 2003. På baggrund af ovenstående bør budgetpolitikken fokusere på følgende:

- i. opnåelse af bedre budgetresultater i 2000 end målet på et underskud på 1% af BNP, der fremgår af budgettet og det ajourførte stabilitetsprogram, i lyset af de forbedrede budgetresultater i 1999 og bedre udsigter for BNP-væksten i 2000 end i budgettet
- ii. fastholdelse af den årlige vækstrate for de primære udgifter inden for den grænse på 1,5%, der er fastsat i det ajourførte stabilitetsprogram og på den måde tillade en lettelse af skattebyrden, navnlig på arbejde, samtidig med at målet om et lavere offentligt underskud fastholdes

- iii. overskuddet på primærbalancen bør holdes på over 6% af BNP for at sikre en fortsat nedbringelse af det samlede offentlige underskud og en hurtig nedbringelse af den offentlige gældskvotepå, og
- iv. overskuddet af privatiseringer eller andet salg af aktiver, som staten ejer, bør anvendes til at nedbringe den offentlige gæld.

Produktmarkedet

Belgien er godt integreret i den europæiske økonomi. Den belgiske økonomis åbenhed skaber konkurrence, navnlig på produktmarkedet. Der er imidlertid fortsat problemer i visse tjenestesektorer. Der er gjort betydelige fremskridt med gennemførelsen af lovgivningen om det indre marked, men gennemførelsen bør fremskyndes. Den belgiske regering har forpligtet sig til at nedbringe den administrative byrde for virksomheder med 25%, mens den sidder ved magten. På trods af den seneste indsats er forholdet mellem F&U-udgifter og BNP fortsat under gennemsnittet i EU, og det samme gælder for anvendelsen af informations- og kommunikationsteknologier. På grund af ovenstående bør Belgien gøre en særlig indsats på følgende områder:

- i. løse problemet med manglende konkurrence på tjenestemarkederne, hvilket bidrager til høje priser og ringe produktivitet i sektorer som f.eks. energi, telekommunikation, jernbanetransport og tjenesteydelser til erhvervslivet
- ii. fremme liberaliseringen af el- og gasmarkedet og styrke de beføjelser, der er tillagt de tilsynsmyndigheder, der har ansvar for energi og telekommunikation
- iii. uden ophør gennemføre og nøje overvåge de forskellige foranstaltninger, der er planlagt for at nedbringe den administrative byrde for erhvervslivet, og

- iv. øge åbenheden om forholdet mellem den offentlige og den private sektor, bl.a. inden for rammene af offentlige/private partnerskaber for at undgå konkurrenceforvridning.

Kapitalmarkedet

Der er iværksat en række reformer for at gøre markedet mere effektivt i et stadig mere konkurrencepræget miljø. Risikovillig kapital domineres i høj grad af den offentlige sektor og er karakteriseret ved en høj procentdel af udviklingsinvesteringer og højteknologiske investeringer. Selv om koncentrationen af udviklingsinvesteringer generelt er positiv, kan manglen på privat risikovillig kapital og mellemfinansiering på lang sigt begrænse væksten på markedet for risikovillig kapital. I lyset af ovenstående bør Belgien fokusere på følgende:

- i. forsøge yderligere at fremme privat i modsætning til offentlig risikovillig kapital gennem bedre skatteforhold; i særdeleshed forsøge at sænke aktieselskabsskatten og gøre kapitaltab fradragsberettigede.

Arbejdsmarkedet

Det belgiske arbejdsmarked har klaret sig forholdsvis godt hvad angår vækst i beskæftigelsen. Med udgangspunkt i en lav samlet beskæftigelsesgrad, navnlig for kvinder og ældre, har udbuddet af arbejdskraft været støt stigende. Den stigende beskæftigelse har derfor ikke så meget vist sig ved en lavere arbejdsløshed. Arbejdsløsheden er fortsat en af de højeste blandt de mindre medlemsstater, og der er udtalte regionale forskelle. Opdelt ansvar mellem forbundsregeringen, regionerne og fællesskaberne kræver en betydelig koordinering. I lyset af ovenstående bør Belgien fokusere på følgende:

- i. styrke foranstaltningerne til fremme af mobilitet mellem og inden for regionerne og opfordre arbejdsmarkedets parter til i højere grad at lade lønforhandlingerne afspejle lokale arbejdsmarkedsforhold og/eller virksomhedernes finansielle situation på grund af de udtalte regionale forskelle hvad angår arbejdsløshed. Arbejdsmarkedets parter og de offentlige myndigheder bør ligeledes inden for deres respektive ansvarsområder være mere opmærksomme på at sikre efteruddannelse af arbejdskraften, og
- ii. styrke aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger for at skabe incitamenter til at deltage i de aktive foranstaltninger og acceptere nye jobtilbud; de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger bør kombineres med en nyvurdering af eventuelle demotiverende følger af skatte- og dagpengeordningerne, herunder varigheden af retten til dagpenge, for beskæftigelsen af kvinder og ældre arbejdstagere.

2. DANMARK

Den økonomiske vækst forventes at tage til igen i 2000, da den indenlandske efterspørgsel, navnlig det private forbrug, vil blive styrket samtidig med de lysere udsigter for eksportmarkederne. Arbejdsløsheden, der med 4,5% af arbejdsstyrken ved udgangen af 1999 nåede det laveste niveau siden 1970'erne, forventes at stige igen i løbet af året.

Budgetpolitikken

De offentlige finanser i Danmark blev stærkt forbedret i 1999, idet det samlede offentlige overskud var på 3% af BNP, hvilket er en halv procent højere end forventet, da budgettet blev vedtaget. I 2000 forventes det samlede offentlige overskud at blive på omkring 2,2% af BNP og ifølge det ajourførte danske konvergensprogram derefter at stige til ca. 3% af BNP i 2005. Der har regelmæssigt været tale om overskridelser af budgettet i amter og kommuner. I lyset af ovenstående bør budgetpolitikken fokusere på følgende:

- i. overholde regeringens mål om at begrænse realvæksten i det offentlige forbrug til 1,2% i budgettet for 2000; i den henseende bør situationen i amter og kommuner overvåges; der bør overvejes stærkere institutionelle rammer, der respekterer amters og kommuners autonomi, hvis der er risiko for, at dette mål ikke kan opfyldes, og
- ii. fortsætte faldet i både skatte- og udgiftskvoten som anført i det ajourførte konvergensprogram i betragtning af den gunstige situation for de offentlige finanser, da det vil forbedre de økonomiske incitament og give et mere gunstigt mellemsigtet perspektiv for vækst og beskæftigelse.

Produktmarkederne

Danmark er blandt de lande, der er nået længst med en reform af produktmarkedet, navnlig inden for netværksindustriene. Der er imidlertid fortsat plads til forbedringer med prisniveauet og produktiviteten i den danske økonomi, hvis problemet med utilstrækkelig konkurrence i visse sektorer løses, som f.eks. mad- og drikkevarer, byggematerialer og detailhandelen. De danske kommercielle F&U-resultater kan ikke stå mål med resultaterne i de øvrige nordiske lande. I lyset af ovenstående bør Danmark fokusere på følgende:

- i. fortsat føre en politik, der tager sigte på at styrke konkurrencepolitikken og sikre, at den implementeres fuldt ud; give Konkurrencerådet beføjelse til at anvende EF-traktatens artikel 81 og 82
- ii. fortsætte bestræbelserne på at forbedre den offentlige sektors effektivitet, f.eks. ved mere systematisk at anvende offentlig licitation, da den offentlige sektor i Danmark fortsat er blandt de største i EU, og
- iii. styrke indsatsen for at øge teknologioverførslen fra forskningsinstitutter til erhvervslivet og fremme iværksætning i de højteknologiske sektorer.

Kapitalmarkedet

Der er gennemført betydelige reformer for at gøre markedet mere effektivt og tilvejebringe risikovillig kapital. Aktiemarkedet er imidlertid fortsat forholdsvis lille, navnlig sammenlignet med obligationsmarkedet. I 1998 blev der oprettet et marked for vækstvirksomheder, men kun forholdsvis få virksomheder er børsnoteret. På trods af de gennemførte reformer er markedet for risikovillig kapital fortsat lille. I lyset af ovenstående bør Danmark fokusere på følgende:

- i. øge kilderne til finansiering af risiko-kapitalinvesteringer ved yderligere at lette de kvantitative begrænsninger for pensionsfondsinvesteringer, og
- ii. være særlig opmærksom på de eksempler på god praksis, der blev fremsat i meddelelsen fra oktober 1999 om risikovillig kapital på områderne beskatning af investeringer i risikovillig kapital, konkurslovgivning og fremme af nye former for medarbejderdeltagelse, herunder aktieoptioner.

Arbejdsmarkedet

Situationen på arbejdsmarkedet har forbedret sig mærkbart i Danmark i de seneste år, delvis som følge af de omfattende strukturreformer, der er

blevet gennemført siden midten af 1990'erne. På grund af den høje beskæftigelsesgrad og den lave arbejdsløshed kan det imidlertid vise sig vanskeligt på lang sigt at sikre den nødvendige arbejdsstyrke. Den demografiske udvikling og indførelsen af seks ugers ferie vil ikke hjælpe på denne situation. På trods af de seneste ændringer af skattereglerne er skatten på arbejde fortsat høj, og dagpengeordningerne er vidtrækkende og kompensationsgraden er høj. I lyset af ovenstående bør Danmark fokusere på følgende:

- i. fortsætte reformerne for at nedbringe det samlede skattetryk på arbejde, navnlig marginalskatten på de lave indkomster, og øge incitamenterne til at søge arbejde eller blive i arbejde; nøje overvåge reformen af førtidspensionsordningen i betragtning af behovet for at øge arbejdskraftudbuddet.

3. TYSKLAND

Den økonomiske aktivitet tog mærkbart fart i anden halvdel af 1999, da bidraget fra nettoeksporten for første gang siden midten af 1998 blev positivt igen. Da det forventes, at nettoeksporten vil holde sit niveau, og da den indenlandske efterspørgsel bæres af det forventede fald i arbejdsløsheden, vil væksten i BNP formodentlig blive klart højere end i 1999.

Budgetpolitikken

Konsolideringen af de offentlige finanser i Tyskland fortsatte i 1999, idet det samlede offentlige underskud faldt til 1,1% af BNP sammenlignet med 2%-målet i det oprindelige stabilitetsprogram. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram pr. 1. februar 2000 forventes underskuddet at falde til 1% af BNP i 2000. Dette beskedne fald i underskuddet - på trods af en ambitiøs sparepakke på forbundsniveau - skyldes blandt andet en forværring af finanserne på regionalt niveau og i den sociale sektor. I 2001 vil de planlagte reformer af indkomst- og selskabsskatten føre til en forværring af det samlede offentlige underskud til omkring 1,5% af BNP. I lyset af ovenstående bør Tyskland fokusere på følgende:

- i. sikre at underskuddet ligger under målet på 1% af BNP, hvis den økonomiske vækst bliver højere end forventet i budgettet
- ii. gennemføre reformer af indkomst- og selskabsbeskatningen i 2001 med stor forsigtighed for at nedbringe risikoen for en varig forværring af det strukturelle underskud
- iii. gennemføre strukturreformer af det sociale sikringssystem (navnlig pension og sundhed), da de er nøglen til bæredygtige finanser på mellemlang sigt, og

- iv. sikre, at gældskvoten bliver nedadgående ved fuldt ud at overholde de planlagte underskudsmål og fortsat udnytte privatiseringsmuligheder på samtlige offentlige myndighedsniveauer.

Produktmarkedet

Tyskland er godt integreret på de europæiske produktmarkeder. På trods af de seneste meget omtalte sager er de tyske virksomheders internationale engagement under det niveau, man kunne forvente af et land af denne størrelse, men med den seneste skattereform kan det ændre sig. Det tyske prisniveau ligger ligeledes over EU-gennemsnittet. En række reformer har imidlertid på det seneste bidraget til at forbedre de tyske produktmarkeder, navnlig ændring af konkurrencepolitikken og liberalisering af netværksindustrier. I lyset af ovenstående bør Tyskland fokusere på følgende:

- i. sikre en større åbenhed for offentlige indkøb
- ii. fortsat nedbringe statsstøtten, herunder ad hoc-støtte og sektorbestemt støtte
- iii. indføre konkurrencefremmende regler for eltransmissionsafgifter, således at fordelene ved liberaliseringen af elsektoren udnyttes fuldt ud, og
- iv. gøre en yderligere indsats for at fjerne restriktioner og administrative byrder for små og mellemstore virksomheder, navnlig for tjenesteydelser til erhvervslivet og håndværksvirksomheder.

Kapitalmarkedet

Det tyske kapitalmarked har været dynamisk i de sidste fem år, navnlig i 1999. Især har det været en succes med udviklingen af Neuer Markt, der er et aktiemarked for højteknologiske virksomheder i stærk vækst. Som følge af den stærke offentlige støtte og den seneste markedsudvikling er det

tyske marked for risikovillig kapital i stærk vækst, og der er endda betydelige udviklingsinvesteringer. I lyset af ovenstående bør Tyskland fokusere på følgende:

- i. være særlig opmærksom på de eksempler på god praksis, der blev fremsat i meddelelsen fra oktober 1999 om risikovillig kapital på områderne beskatning, konkurslovgivning (netop revideret men stadig meget streng) og støtte til aktieoptionsordninger.

Arbejdsmarkedet

Situationen på det tyske arbejdsmarked har forbedret sig en smule i 1999, dog udelukkende i den vestlige del af landet. 'Joballiancen' har udstukket rammer for den nyligt aftalte løntilbageholdenhed, herunder bedre muligheder for deltidsarbejde for ældre, som arbejdsmarkedets parter skal gennemføre. En vidtrækkende skattereform, der flytter vægten fra skat på arbejde til grønne afgifter, er allerede blevet gennemført, og der er planer om at gå videre med denne reform. Pensionsstigningerne vil aftage, hvilket skulle gøre det muligt at holde pensionsbidragene på et stabilt niveau. I lyset af ovenstående bør Tyskland fokusere på følgende:

- i. kritisk revurdere politikken i den østlige del af landet, hvor arbejdsmarkedsproblemerne stadigvæk - 10 år efter genforeningen - er særdeles store. En sådan vurdering bør bl.a. omfatte effektivitetsoverførsler og en vurdering af, hvordan arbejdsmarkedets parter kan ansøre til jobskabelse ved hjælp af øget fleksibilitet på arbejdsmarkedet og passende lønstrukturer
- ii. fortsætte og overvåge indsatsen for gradvist at nedbringe skattetrykket på arbejde ved at sænke skatter og sociale sikringsbidrag. I særdeleshed bør lønomkostningerne i den laveste ende af lønskalaen reduceres yderligere, samtidig med at behovet for budgetkonsolidering tilgodeses, og
- iii. fjerne motivationshæmmende faktorer i skatte- og dagpengesystemet, der afskrækker visse grupper fra at søge arbejde, navnlig ældre; revurdere de eksisterende regler, der giver mulighed for førtidspension, og føre en politik, der bedst sikrer, at arbejdstagerne ikke trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet på et tidligt tidspunkt, og som fremmer beskæftigelse af ældre arbejdstagere.

4. GRÆKENLAND

Opsvinget i den økonomiske aktivitet, der startede i 1994, er fortsat kraftigt; i 1999 lå den reale BNP-vækst i Grækenland over EU-gennemsnittet for fjerde år i træk på trods af en mindre opbremsning på grund af den eksterne udvikling. Konsolideringen af vækstfasen forventes at påvirke arbejdsmarkedet positivt; arbejdsløshedsprocenten begynder at falde i 1999 og forventes at være fortsat faldende i de kommende år.

Budgetpolitikken

Grækenland gjorde yderligere fremskridt i 1999 med forbedringen af budgetsituationen, idet det samlede offentlige underskud faldt til 1,6% af BNP, hvilket er under målet i konvergensprogrammet, og den offentlige gæld faldt til 104,4% af BNP. Den hurtige nedbringelse af underskuddet skyldes meget større budgetindtægter end forventet, hvilket mere end opvejede omkostningsoverskridelsen. I det ajourførte konvergensprogram forventes et yderligere fald i det offentlige underskud i 2000 og 2001. Budgetkonsolideringen støttes af et stort overskud på primærbalancen, hvoraf en del kan tilskrives det sociale sikringsystem efter reformerne i 1990'erne; der forventes en yderligere reform af denne sektor væsentligst på grund af befolkningens aldring. I lyset af ovenstående bør Grækenland fokusere på følgende:

- i. betragte målet for det samlede offentlige underskud i 2000 på 1,2% af BNP, der er fastsat i budgettet, som en øvre grænse; et bedre resultat på indkomstsiden bør føre til et lavere samlet offentligt underskud; stramme budgetpolitikken yderligere i 2001, hvis der opstår inflationspres
- ii. sikre udgiftskontrol gennem klare og bindende standarder for at nedbringe forholdet mellem de løbende udgifter på primærbalancen og BNP

- iii. fortsætte reformen af det sociale sikringsystem for at sikre systemets overlevelse på lang sigt; forbedre kapitalforvaltningen gennem sociale sikringsfonde kombineret med en fortsat rationalisering af og kontrol med udgifterne, og
- iv. gennemføre den privatisering, der er planlagt for 2000 og i de følgende år, for at sikre en hurtigere nedbringelse af gældskvoten.

Produktmarkedet

Grækenland er delvis på grund af sin geografiske beliggenhed mindre integreret i de europæiske produktmarkeder end andre medlemsstater. Priseniveauet er højt i betragtning af den græske levestandard, og produktiviteten ligger under gennemsnittet i EU, selv om den forbedres. På trods af betydelige fremskridt med privatisering af offentlige virksomheder og enkelte foranstaltninger til fremme af iværksætning og innovation sker reformerne på produktmarkedet forholdsvis langsomt. I lyset af ovenstående bør Grækenland fokusere på følgende:

- i. forbedre gennemførelsen og anvendelsen af lovgivningen om det indre marked
- ii. fremme liberaliseringen af telekommunikation, elektricitet og gas
- iii. træffe konkrete foranstaltninger for at fremme oprettelse af virksomheder, og
- iv. træffe yderligere foranstaltninger for at fremme spredningen af F&U og informations- og kommunikationsteknologier og fremme den private sektors finansiering af F&U.

Kapitalmarkedet

På grund af den igangværende liberalisering åbnes det græske kapitalmarked i stadig højere grad for konkurrence. Aktiemarkedet har draget fordel af reformerne vedrørende corporate governance og noteringsbetingelserne og indførelsen af immaterielle værdipapirer. Risikokapitalinvesteringerne er derimod fortsat de laveste i EU på trods af incitamenter gennem skattelettelser og finansielle støtteprogrammer. Det begrænser i høj grad finansieringsmulighederne for nye vækstvirksomheder. I lyset af ovenstående bør Grækenland fokusere på følgende:

- i. fremskynde gennemførelsen af de foranstaltninger, der er indeholdt i handlingsplanen for risikovillig kapital for 1998 og lægge særlig vægt på eksemplerne på god praksis i meddelelsen fra oktober 1999.

Arbejdsmarkedet

Det græske arbejdsmarked har ikke i så høj grad som forventet draget fordel af det lange økonomiske opsving. Selv om der har været stigende beskæftigelse, har arbejdsløsheden alligevel været stigende i de seneste år på grund af en større arbejdsstyrke. Arbejdsløsheden er nu faldende, men der er fortsat betydelige strukturelle problemer, herunder en lav beskæftigelsesgrad, lav deltidsbeskæftigelse, lav beskæftigelse af kvinder og høj langtidsledighed. Der er taget initiativer til gennemførelse af strukturreformer af arbejdsmarkedet og en præventiv tilgang til bekæmpelse af ungdoms- og langtidsledighed: disse initiativer er dog blevet

vanskeliggjort af manglen på en moderne og effektiv arbejdsformidling. Skattebyrden på arbejde er blevet lettet. Resultaterne af reformerne til fremme af deltidsarbejde og mere fleksible arbejdstider har imidlertid hidtil været begrænsede på grund af vanskeligheder med implementeringen. Samtidig har muligheden for at fravælge centraliserede overenskomstforhandlinger i praksis ikke medført større decentralisering af lønforhandlingerne. I lyset af ovenstående bør Grækenland fokusere på følgende:

- i. træffe afgørende, sammenhængende og synlige foranstaltninger for at undgå, at unge og voksne arbejdsløse bliver langtidsledige; navnlig styrke indsatsen for at afslutte reformen af arbejdsformidlingen for at gennemføre de præventive foranstaltninger i overensstemmelse med beskæftigelsesretningslinjerne 1 og 2; fortsætte reformen af uddannelsessystemerne i overensstemmelse med behovet i produktionssektoren
- ii. sikre fuld og effektiv gennemførelse af de arbejdsmarkedsreformer, der blev opnået enighed om i 1998, navnlig hvad angår fremme af deltidsarbejde og mere fleksible arbejdstider, og
- iii. revurdere løndannelsessystemerne med arbejdsmarkedets parter for at tilpasse lønudviklingen til produktivitetsforskellene på geografisk niveau, sektor- og virksomhedsniveau, og navnlig sikre, at muligheden for fravalg af sektoraftaler efter den nationale beskæftigelsesplan bliver en konkret realitet.

5. SPANIEN

I 1999 blev væksten i BNP på sit hidtidige stabile leje, samtidig med at der var en stærk jobskabelse. Prognoseerne for 2000 er gunstige baseret på en mere moderat udvikling i den indenlandske efterspørgsel og en forbedring af den spanske eksport. Prisudviklingen har imidlertid været værre end forventet siden anden halvdel af 1999 men forventes at falde i løbet af 2000, forudsat overenskomstene forbliver moderate.

Budgetpolitikken

I 1999 var der klare fremskridt med budgetkonsolideringen, idet det samlede offentlige underskud faldt til 1,1% af BNP, hvilket er et halvt procentpoint under målet i det oprindelige stabilitetsprogram. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram forventes det samlede offentlige underskud at blive yderligere nedbragt i 2000 og 2001 og vende sig til et overskud i 2002 og 2003, hvilket væsentligst vil ske gennem en stramning af udgifterne på primærbalancen. Det vil ligeledes gøre det muligt at lette skattebyrden. For at løse problemet med befolkningens aldring er der oprettet en social pensionsreservefond. I lyset af ovenstående bør budgetpolitikken tage sigte på følgende:

- i. opnå og eventuelt forbedre budgetmålene i det ajourførte stabilitetsprogram på grund af de bedre end forventede resultater i 1999; allerede i 2000 være indstillet på at stramme finanspolitikken yderligere for at imødegå en eventuelt risiko for overophedning
- ii. gennemføre den planlagte reform af den nationale budgetlov i 2000 for at forbedre kontrollen med udgifterne på primærbalancen, hvilket har afgørende betydning for budgetkonsolideringen; det skulle gøre det muligt at begrænse ikke-budgetterede udgifter til først og fremmest at omfatte uforudsete udgifter

- iii. gradvis udbygge pensionsreservefonden, der blev oprettet i budgettet for 2000 for at løse det langsigtede problem med befolkningens aldring; træffe yderligere foranstaltninger i den nye samtalerunde mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om en reform af pensionssystemet, der skal gennemføres i 2000 inden for rammerne af den såkaldte Pacto de Toledo, og
- iv. fortsætte og fuldt ud respektere den gældende interne stabilitetspagt mellem regionerne og staten, da de regionale regeringer spiller en stadig større rolle på mange udgiftsområder.

Produktmarkedet

Spanien er moderat integreret i de europæiske produktmarkeder. Der er truffet en række foranstaltninger for at forbedre konkurrencen på produktmarkedet, herunder en bedre gennemførelse af lovgivningen om det indre marked, fremskridt med liberaliseringen af telekommunikation, styrkelse af konkurrence-loven og oprettelse af one-stop-shops for små og mellemstore virksomheder. I den nye plan for videnskab og teknologi satses der på en betydelig stigning af udgifterne til F&U i forhold til BNP. I lyset af ovenstående bør Spanien fokusere på følgende:

- i. fortsætte 1999-reformen af konkurrence-loven; inden for rammerne af denne reform være særlig opmærksom på at styrke de uafhængige konkurrence-myndigheders mulighed for at behandle sager
- ii. fortsætte nedbringelsen af den sektor-specifikke støtte (jernbaner, kul, skibsbygning)
- iii. træffe foranstaltninger for at styrke konkurrencen, bl.a. inden for sektorer som elektricitet, gas og detailhandel, og bringe prisen på vand nærmere det reelle omkostningsniveau, og

- iv. fortsætte foranstaltningerne for at lette de administrative byrder, navnlig for små og mellemstore virksomheder, især da de små og mellemstore virksomheder skaber et stort antal arbejdspladser i erhvervslivet, og udvide det geografiske dækningsområde for one-stop-shops for erhvervslivet.

Kapitalmarkedet

Kapitalmarkedet udvikler sig hurtigt på grund af de reformer, der er gennemført for at lette virksomhedernes adgang og fremme investeringer i unoterede papirer, og som følge af privatiseringsprocessen og husholdningernes stigende aktieinvesteringer. Risikokapitalmarkedet er imidlertid fortsat lille. I lyset af ovenstående bør Spanien fokusere på følgende:

- i. gøre en yderligere indsats for at udvikle risikokapitalmarkederne og navnlig øge udviklingsinvesteringerne; være særlig opmærksom på de eksempler på god praksis, der blev fremsat i meddelelsen fra oktober 1999 om risikovillig kapital på områderne konkurslovgivning, fremme af nye former for medarbejderdeltagelse og styrkelse af aktiemarkedet for små og mellemstore virksomheder.

Arbejdsmarkedet

Det spanske arbejdsmarked er begyndt at fungere betydelig bedre i de seneste år med et bemærkelsesværdigt fald i arbejdsløsheden og en stærk vækst i beskæftigelsen, navnlig deltidsbeskæftigelsen. Der er gjort en indsats for at skifte fra passive til aktive arbejdsmarkedspolitikker, herunder styrke den

præventive indsats for at bekæmpe ungdoms- og langtidsledigheden. Skattebyrden på arbejde er blevet lettet, navnlig i den lavere ende af lønskalaen. Arbejdsløsheden er imidlertid fortsat den højeste i EU, og der er fortsat betydelige strukturproblemer, bl.a. opsplitningen af arbejdsmarkedet mellem fast og midlertidigt ansat personale, kvinders lave deltagelse på arbejdsmarkedet og en lav beskæftigelsesgrad samt store regionale forskelle. Der er ligeledes en vis risiko for lønpres. I lyset af ovenstående bør Spanien fokusere på følgende:

- i. sammen med arbejdsmarkedets parter revurdere løndannelsessystemet og den regionale-lokale anvendelse af det sociale sikringssystem samt tage skridt til at forbedre situationen på boligmarkedet for at fremme mobilitet og fjerne regionale forskelle på arbejdsløshedsområdet
- ii. fortsætte indsatsen for at gøre de aktive arbejdsmarkedspolitikker mere effektive for at nedbringe langtidsledigheden og kombinere dette med en revurdering af skatte- og dagpengesystemerne for at gøre det mere attraktivt at ansætte og tage arbejde og deltage i aktive arbejdsmarkedsprogrammer; revurdere kvaliteten og effektiviteten af erhvervsuddannelsen i skolesystemet, og
- iii. sammen med arbejdsmarkedets parter revurdere den stramme lovgivning om ansættelsestryghed og mindske hindringerne for afskedigelse for at få færre tidsbegrænsede ansættelseskontrakter og fremme fleksibiliteten på arbejdsmarkedet.

6. FRANKRIG

Den økonomiske aktivitet blev styrket i midten af 1999 og opsvinget ser ud til at være godt forankret på nuværende tidspunkt; der vil fortsat være god vækst i 2000 og deraf følgende stærk jobskabelse. På trods af ovennævnte vækstpotentiale forventes det, at inflationspresset fortsat vil være under kontrol som følge af øget konkurrence og moderate lønstigninger.

Budgetpolitikken

Frankrig gjorde i 1999 synlige fremskridt med forbedringen af budgetstillingen, idet det samlede offentlige underskud faldt til 1,8% af BNP, hvilket er et halvt procentpoint under målet i det oprindelige stabilitetsprogram. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram forventes der en yderligere reduktion af gældskvoten i 2000 og derefter. Det skyldes en stram udgiftsstyring, der ligeledes vil give mulighed for at lette skattebyrden. På mellemlang sigt vil de offentlige finanser, navnlig pensionssystemet og sygesikringen, blive pålagt yderligere byrder som følge af befolkningens aldring. I lyset af ovenstående bør budgetpolitikken tage sigte på følgende:

- i. nedbringe det offentlige underskud i 2000 til et niveau, der ligger klart under niveauet i det ajourførte stabilitetsprogram, på grund af de bedre end forventede resultater for det offentlige underskud i 1999 og de positive vækstprognoser
- ii. hurtigt træffe korrigerende foranstaltninger, hvis der konstateres en mærkbar afvigelse fra de udgiftsmål, der er fastsat i det ajourførte stabilitetsprogram for de enkelte sektorer; gennemføre sådanne korrigerende foranstaltninger samme år eller senest det følgende år

- iii. lægge større vægt på en hurtigere nedbringelse af underskuddet end på yderligere skattelettelser i 2000 og 2001, hvis der konstateres større budgetmargener, for at undgå en finanspolitisk stimulering af en allerede kraftig økonomisk aktivitet, og
- iv. rette reformen af pensionssystemet, der forventes at begynde i 2000, mod langsigtet bæredygtighed for de offentlige finanser under inddragelse af retfærdighedshensyn - herunder retfærdighed mellem generationerne.

Produktmarkedet

Frankrig er ret godt integreret i de europæiske produktmarkeder. I den seneste tid er strukturreformerne blevet fremskyndet, hvilket giver bedre konkurrenceforhold og mindre bureaukrati for virksomhederne. Den nuværende mere gunstige makroøkonomiske situation giver Frankrig mulighed for at gennemføre yderligere reformer. I lyset af ovenstående bør Frankrig fokusere på følgende:

- i. forbedre gennemførelsen af direktiverne om det indre marked, da Frankrigs resultattavle her er dårlig og på det seneste er blevet forværret; løse problemerne med anvendelsen af reglerne om det indre marked; fortsætte indsatsen for at indføre større åbenhed i offentlige udbudsprocedurer
- ii. nøje overvåge og sikre et fald i det forholdsvis høje niveau for ad hoc-støtte
- iii. udbygge den allerede indledte liberalisering af netværksindustrierne, navnlig i energisektoren, og
- iv. fortsætte indsatsen for at forenkle formaliteterne for erhvervslivet og fremme innovation.

Kapitalmarkedet

Det franske kapitalmarked er veludviklet og effektivt. Aktiemarkedet har udviklet sig dynamisk i 1990'erne takket være indførelsen af moderne teknologi, oprettelse af et marked for vækstvirksomheder, privatisering og indførelse af skattemæssige foranstaltninger til støtte for aktieinvesteringer. Der er truffet en række foranstaltninger for at fremme udviklingen af risikovillig kapital. Risikokapitalmarkedet er imidlertid fortsat underudviklet til trods for den seneste vækst. I lyset af ovenstående bør Frankrig fokusere på følgende:

- i. gøre det nemmere for institutionelle investorer at investere på aktiemarkeder og i risikokapital, og
- ii. være særlig opmærksom på de eksempler på god praksis, der blev fremsat i meddelelsen fra oktober 1999 om risikovillig kapital for at forbedre skattereglerne, ændre konkurslovgivningen og yderligere fremme nye former for medarbejderdeltagelse.

Arbejdsmarkedet

Situationen på arbejdsmarkedet i Frankrig er blevet forbedret, selv om en arbejdsløshed på 11% af arbejdsstyrken i 1999 fortsat er en af de

højeste i EU. Faldet i ungdomsarbejdsløsheden har været endnu mere mærkbart, da nye omfattende foranstaltninger gradvist er trådt i kraft. Den nominelle lønstigning har været moderat på trods af den øgede efterspørgsel efter arbejdskraft i den seneste tid. Den næste lønforhandlingsrunde vil blive afgørende, da man der skal tage højde for følgerne af den gradvise indførelse af en 35-timers arbejdsuge. Den effektive skat på arbejde og kompensationsgraden i dagpengesystemet ligger over gennemsnittet i EU, og det gældende regelværk er fortsat ret tungt. I lyset af ovenstående bør Frankrig fokusere på følgende:

- i. fortsætte og vurdere arbejdsmarkeds-politiske foranstaltninger, der kan lette skattetrykket på arbejde, navnlig for uuddannet og lavtlønnet arbejdskraft
- ii. revurdere dagpengesystemet og lovgivningen om ansættelsestryghed for at tilskynde arbejdstagerne til at tage arbejde og deltage i aktive foranstaltninger samt ansøge arbejdsgiverne til at ansætte, og
- iii. nøje overvåge reformen om 35-timers arbejdsuge for at undgå negative følger for lønomkostningerne, udbuddet af arbejdskraft og arbejdstilrettelæggelsen på mellemlang sigt.

7. IRLAND

Der var igen i 1999 en usædvanlig kraftig vækst i BNP, og denne forventes at fortsætte i 2000 - om end på et lidt lavere niveau - da væksten i efterspørgslen fortsat vil være stor. Den nuværende accelererende inflation skyldes til dels engangsfaktorer, og den underliggende inflation vil formodentlig kunne holdes nede, men der er tegn på overophedning, særlig på arbejdsmarkedet. Begrænsninger på udbudssiden vil derfor på kort sigt både kunne skabe inflation og true væksten.

Budgetpolitik

I 1999 var der igen et solidt overskud på de offentlige finanser, anslået til 2 % af BNP. I stabilitetsprogrammet forventes det, at der også de kommende år vil være overskud. Der er nu klare tegn på et opadgående inflationspres i økonomien og fremkomsten af begrænsninger på udbudssiden, både af fysisk art, herunder infrastruktur, og på arbejdsmarkedet. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på:

- i. at man allerede i 2000 er klar til at anvende budgetpolitikken til at sikre økonomisk stabilitet i betragtning af den betydelige overophedning af økonomien; 2001-budgettet skal indrettes efter dette mål;
- ii. at begrænse realvæksten i det offentlige forbrug fra de 4,3 %, der blev anslået for 1999, til 2,7 % i 2002 som anført i det ajourførte stabilitetsprogram;
- iii. at sikre, at målene i den nationale udviklingsplan prioriteres højt, da det er nødvendigt at dække infrastrukturbehovet i den kraftigt voksende økonomi, samtidig med at skattepolitikens stabilitetsmål opfyldes.

Produktmarkeder

Irlands økonomi er meget godt integreret med resten af EU; priserne er ret lave, til trods for den seneste tids hurtige stigning i priserne på boliger og visse tjenesteydelser, og produktiviteten er høj. Der er de seneste år gennemført en række reformer vedrørende produktmarkeder. Der er gjort fremskridt med indførelsen af konkurrence i telesektoren, elektricitets- og gasmarkederne vil gradvis blive åbnet for konkurrence, og regeringen er begyndt at anvende partnerskaber mellem den offentlige og private sektor for at effektivisere de offentlige tjenester. Statens forskningsudgifter ligger ret lavt, men budgetbevillingerne til F&U vil nu blive sat kraftigt i vejret. På den baggrund bør Irland prioritere følgende punkter højt:

- i. konkurrencemyndigheden bør have beføjelse til at håndhæve EF-traktatens artikel 81 og 82; der bør åbnes mulighed for en reel styrkelse af konkurrencepolitikken under den reform af konkurrencelovgivningen, der skal gennemføres i år, så den ikke begrænses til procedurespørgsmål;
- ii. foranstaltninger til yderligere liberalisering af transportsektoren; der bør specielt skabes konkurrence i bustransporten i byområder og i jernbanesektoren, f.eks. gennem franchising.

Kapitalmarkeder

Kapitalmarkederne udvikler sig tilfredsstillende, og den samlede børsværdi som procent af BNP er blevet fordoblet i løbet af fem år. Antallet af børsnoterede virksomheder ligger dog fortsat lavt. Der er truffet forskellige foranstaltninger for at fremme risikovillig kapital, og der er sket en positiv bevægelse bort fra offentlige til private investorer. Investeringerne, der traditionelt har været koncentreret om virksomheders senere udviklingsfaser (ekspansion), er i stigende grad blevet rettet mod de tidlige faser. Investeringsniveauet ligger dog alt i alt stadig lavt. På den baggrund bør Irland prioritere følgende punkt højt:

- i. der bør gøres en yderligere indsats for at fremme risikovillig kapital specielt til igangsætning af virksomheder og finansiering af de indledende faser.

Arbejdsmarkedet

Stærk vækst i beskæftigelsen og en arbejdsløshed på et historisk lavt niveau er de hovedtræk, der for øjeblikket kendetegner det irske arbejdsmarked. Erhvervsfrekvensen svarer til niveauet i euro-området, kvindernes andel i arbejdsstyrken er stigende, og den seneste udvikling viser et større fald i langtidsledigheden. Befolkningsmæssige faktorer vil fortsat medføre en forøgelse af arbejdsstyrken, men situationen generelt giver anledning til bekymring over, at et strammere arbejdsmarked kunne begrænse den økonomiske vækst. På den baggrund bør Irland fokusere på følgende områder:

- i. lønudviklingen må overvåges, så det sikres, at den er forenelig med den løntilbageholdenhed, der er nødvendig for at opretholde væksten i beskæftigelsen;
- ii. der må vedtages en sammenhængende strategi for at få flere kvinder ud på arbejdsmarkedet, bl.a. må demotiverende faktorer fjernes, og for at få indført foranstaltninger, der gør det lettere at forene arbejde og familieliv; specielt skal der sættes på fleksible orlovsordninger og gøres en vedvarende indsats for at hæve standarden for børnepasning og andre former for omsorg.

8. ITALIEN

Siden sidste halvår af 1999 har der været en klart tiltagende vækst i Italiens økonomi, og der er fortsat udsigt til en solid vækst i 2000-2001. Grundlaget for væksten er den hjemlige efterspørgsel og den stigende nettoeksport. Trods et mere fleksibelt arbejdsmarked er arbejdsløsheden igen begyndt at stige.

Budgetpolitik

Italien reducerede i 1999 det samlede underskud på de offentlige finanser til 1,9 % af BNP, en smule bedre end det oprindelige mål på 2,0 %. Det primære overskud lå imidlertid lavere end forventet (4,9 % af BNP i stedet for 5,5 %), og gælden lå stadig helt oppe på 114,9 % af BNP. I det ajourførte stabilitetsprogram regnes der med en yderligere reduktion af underskuddet til 0,1 % i 2003. Denne reduktion skulle fremkomme som resultat af en stram udgiftsstyring, hvilket også vil give mulighed for at nedbringe skattetrykket. På mellemlang sigt vil Italiens offentlige finanser, især pensionssystemet, blive stadig hårdere belastet som følge af befolkningens stigende gennemsnitsalder. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på følgende punkter:

- i. Italien bør i 2000 og 2001 opnå bedre budgetresultater end planlagt og således fremme en nedbringelse af den stadig høje gæld/BNP-rate i lyset af det cykliske opsving, der formodentlig er stærkere end forudsat i det ajourførte stabilitetsprogram;
- ii. der bør som et minimum opnås et primært overskud på 5,0 % af BNP i 2000 og 2001 som fastsat i det ajourførte stabilitetsprogram, nemlig gennem stram styring af de løbende primære udgifter;
- iii. den forventede stigning i forholdet mellem pensionsudgifter og BNP bør på mellemlang sigt holdes nede; der bør derfor hurtigst muligt tages fat på en revurdering af pensionssystemet og tages

yderligere skridt til en reform af systemet, bl.a. ved at fremme udbredelsen af kapitaldækkede pensionsordninger;

- iv. det planlagte privatiseringsprogram bør gennemføres efter tidsplanen eller om muligt fremskyndes, især inden for energi- og transportsektorerne; indtægterne fra privatiseringen bør anvendes til yderligere at nedbringe den offentlige gæld.

Produktmarkeder

Italien er i mindre grad integreret i de europæiske produktmarkeder end de andre store medlemsstater. Italienske virksomheders internationale engagement ligger under, hvad man kunne forvente af et land af denne størrelse. Prisniveauet i Italien ligger imidlertid betydeligt under EU-gennemsnittet, og produktiviteten kan sammenlignes med niveauet i Frankrig og Tyskland. Der er gennemført en række reformer, der har været med til at få produktmarkedet til at fungere bedre, især med hensyn til privatisering og liberalisering af offentlige tjenesteydelser og reduktion af de administrative byrder, der påhviler SMV. På den baggrund bør Italien fokusere på følgende punkter:

- i. der bør gøres yderligere fremskridt med hensyn til transponering af lovgivningen om det indre marked, da ikke-gennemførelsesprocenten på det sociale område fortsat ligger højt sammenlignet med andre medlemsstater, og da en række indikatorer tyder på problemer i forbindelse med offentlige indkøb;
- ii. der skal gøres en øget indsats for yderligere at nedbringe det generelle statsstøtteniveau uden for landbrugssektoren og for at ændre støttestrukturen, da omfanget af statsstøtten uden for landbrugssektoren udtrykt som procent af BNP fortsat ligger blandt de højeste i EU, og da regionalstøttens andel er vokset på bekostning af andre horisontale mål;

- iii. der skal fortsat gøres en indsats for at forenkle de lovgivningsmæssige rammer for virksomhederne og for at udvikle såkaldte one-stop-shops;
- iv. initiativer til fremme af F&U bør styrkes, især i lyset af at F&U-udgifterne udgør en meget lille del af BNP.

Kapitalmarkeder

Der er gjort væsentlige fremskridt hen imod udvikling af dybere og mere integrerede finansielle markeder og fremme af risikovillig kapital i Italien. Det italienske aktiemarked vokser hurtigt, bl.a. på grund af det igangværende omfattende privatiseringsprogram. Risikovillig kapital og privat aktiekapital er også vokset hurtigt de seneste år, og oprettelsen af Nuovo Mercato vil yderligere fremme denne udvikling. Men alligevel er markedet for risikovillig kapital stadig underudviklet. På den baggrund bør Italien fokusere på følgende:

- i. indsatsen for at fremme risikovillig kapital bør videreføres, især ved yderligere at forbedre den skattemæssige behandling af risikovillig kapital, ved at gøre det lettere for institutionelle investorer at investere i aktier og risikovillig kapital, og ved at reformere konkurslovgivningen.

Arbejdsmarkedet

Trods beskedne forbedringer i den seneste tid er arbejdsmarkedssituationen fortsat vanskelig, med en lav beskæftigelsesgrad, høj strukturel arbejdsløshed og store regionale forskelle. Adskilte del-arbejdsmarkeder, atypiske arbejdskontrakter, en stor uformel økonomi og ulige fordeling af arbejdsløsheden på grupper og regioner viser de strukturelle problemer. Mange underliggende strukturer er ugunstige for

beskæftigelsen, herunder høj beskatning af arbejde, lempelig administration af socialsikringsordningerne kombineret med en streng lovgivning om tryghed i ansættelsen og et kompliceret lønforhandlingsystem. Der er ganske vist gjort en stor indsats for at reducere beskatningen af arbejde, modernisere administrationen og indføre nye måder at reformere på, men ingen af disse foranstaltninger har endnu rigtig båret frugt. Der er et klart behov for at supplere disse bestræbelser med omfattende strukturelle foranstaltninger. På den baggrund bør Italien fokusere på følgende punkter:

- i. der bør ske en ombalancering af den beskyttelse, som ydes af henholdsvis socialsikringsordninger og lovgivning om tryghed i ansættelsen, og en styrkelse af de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger; forbedring af arbejdsløshedsunderstøttelsen bør kombineres med en mere fleksibel lovgivning om tryghed i ansættelsen og en stramning af reglerne om ret til pensioner og andre ydelser, samtidig med, at der stilles passende krav om at påtage sig anvist arbejde og skabes incitamenter til at deltage aktivt i arbejdsmarkedsprogrammer;
- ii. fleksibiliteten på arbejdsmarkedet bør fremmes, idet der især bør gøres en yderligere indsats for at fremme lønfleksibilitet i overensstemmelse med produktivitetsforskelle mellem regionerne;
- iii. bestræbelserne for at reducere beskatningen af arbejde bør videreføres, og udviklingen bør følges nøje, især virkningen af midlertidige skatte- og socialbidragsforanstaltninger rettet mod ugunstigt stillede arbejdsmarkedsgrupper og regioner.

9. LUXEMBOURG

Realvæksten i BNP var meget høj i 1999 til trods for en ugunstig eksternt udvikling, og den høje vækst forventes at fortsætte. Arbejdsløsheden er stadig meget lav, og der er et vist inflationspres.

Budgetpolitik

På grund af den hurtige økonomiske vækst og den deraf følgende stigning i skatteprovenuet har Luxembourg de seneste mange år kunnet notere pæne overskud. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på følgende punkter:

- i. der bør være en stram styring af statens løbende udgifter for at gøre det lettere at nå de opstillede budgetmål og samtidig give mulighed for at nedbringe skattetrykket som anført i det ajourførte stabilitetsprogram;
- ii. gennemførelsen af en sund finanspolitik bør kombineres med reformer, navnlig på socialsikringsområdet, der er nødvendige for at sikre systemets levedygtighed på lang sigt og forberede det på den udfordring, som befolkningens stadig højere gennemsnitsalder udgør.

Produktmarkeder

Luxembourgs økonomi er meget godt integreret i det europæiske produktmarked, og landets makroøkonomiske resultater er fremragende. Derimod er man ikke så langt fremme, når det drejer sig om gennem strukturforanstaltninger at få produktmarkederne til at fungere bedre. Men der gøres dog fremskridt. Ophævelsen af prisregulerings- og regionalstøtteordningerne, der skulle finde sted i nær fremtid, må især hilse

velkommen. På den baggrund bør Luxembourg fokusere på følgende punkter:

- i. gennemførelsen i national lov af lovgivningen om det indre marked bør fremskyndes, især for så vidt angår transport, motorkøretøjer, plantesundhedsundersøgelser og sociale spørgsmål;
- ii. der bør vedtages en ny konkurrencelov, der giver myndighederne mulighed for at føre en mere aktiv konkurrencepolitik og beføjelse til at håndhæve EF-traktatens artikel 81 og 82;
- iii. der bør skabes gunstige betingelser for at komme på forkant med den nyeste udvikling i informationssamfundet, især fordi informations- og kommunikationsteknologien først er begyndt at slå igennem på et meget sent tidspunkt for et land med en så høj levestandard.

Arbejdsmarkedet

Det luxembourgske arbejdsmarked fungerer godt, med den laveste arbejdsløshed og den højeste indenlandske beskæftigelsesgrad i EU, hvoraf grænsearbejdere tegner sig for en stor del. Beskæftigelsen blandt landets egne borgere er ikke helt så god, med en lav erhvervsfrekvens for kvinder og ældre arbejdstagere. Skønt arbejdsmarkedet fungerer uden større problemer, er visse af de underliggende skatte- og socialsikringssystemer ikke særlig beskæftigelsesfremmende. På den baggrund bør Luxembourg fokusere på følgende:

- i. skatte- og socialsikringssystemerne bør undersøges for at fjerne faktorer, der hæmmer deltagelsen i arbejdsmarkedet, og der bør fortsat gøres en indsats for at øge erhvervsfrekvensen blandt den indenlandske befolkning, især blandt kvinder og ældre arbejdstagere.

10. NEDERLANDENE

Den økonomiske aktivitet faldt ikke nævneværdigt i 1999 i forhold til det høje vækstniveau, der blev nået i 1998. Som resultat heraf steg beskæftigelsen fortsat i hurtigt tempo, og den registrerede arbejdsløshed faldt til et niveau, der ikke er set siden begyndelsen af 1970'erne. Væksten vil formodentlig tiltage i 2000 som følge af forbedringen af den eksterne økonomiske situation. Den hurtige vækst og det gradvis strammere arbejdsmarked vækker bekymring over udviklingen i priserne og - i endnu højere grad - i lønningerne, der nu vokser betydeligt hurtigere end i nabolandene.

Budgetpolitik

Den kraftige økonomiske vækst øgede statens indtægter i 1999, så det offentlige underskud, der i årets begyndelse forventedes at vokse, efterhånden vendtes til et overskud på 0,5 % af BNP. Siden midten af 1990'erne har Nederlandenes budgetstrategi gået ud på at begrænse statens udgifter ved at fastsætte maksimale stigningstakter og derved reducere skattetrykket og samtidig det offentlige underskud. Der er planlagt en større skattereform i 2001, der vil indebære en nedsættelse af de personlige skatter og en forøgelse af den indirekte beskatning. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på følgende punkter:

- i. det offentlige overskud i 1999 bør forøges i 2000 i lyset af de positive vækstprognoser; man bør være parat til allerede i 2000 at stramme budgetpolitikken, hvis inflationspresset tiltager ud over den stigning, der skyldes stigningen i importpriser, og specielt hvis den nuværende tendens til lønstigninger fortsætter;
- ii. de offentlige udgifter bør overvåges nøje i 2001 for at sikre, at provenutabet ved skattereformen højst giver anledning til en begrænset og midlertidig forværring af budgetsituationen.

Produktmarkeder

Nederlandene er meget godt integreret i den europæiske økonomi, og dets produktmarkeder fungerer ret godt. De strukturelle reformer har været effektive, selv om der stadig er visse problemer med transponering og gennemførelse af lovgivning om det indre marked (for så vidt angår transport og offentlige indkøb). Konkurrencepolitikken bør fortsat styrkes, og det samme gælder liberaliseringen af energi- og transportsektorerne. Den private sektors andel af F&U-udgifterne er relativt lav, og teknologi-overførslen mellem offentlig og privat forskning er stadig utilstrækkelig. På den baggrund bør Nederlandene fokusere på følgende punkter:

- i. der bør gøres yderligere fremskridt med håndhævelsen af direktiverne om offentlige indkøb, da den andel, som værdien af udbud offentliggjort i EFT udgør af de samlede offentlige indkøb, er blandt de laveste i EU;
- ii. reformen af retsfor skrifter og privatiseringen bør videreføres som grundlag for indførelse af konkurrence i netværksindustriene; specielt bør transponeringen af direktiver om det indre marked fremskyndes for så vidt angår transportområdet; der bør vedtages en forordning om adgang til kabelnettet for at undgå, at kabelselskaber får en dominerende stilling inden for telefoni- og Internettjenester;
- iii. der bør træffes yderligere foranstaltninger for at øge den private sektors engagement i F&U og for at fremme teknologioverførsel mellem offentlig og privat forskning.

Kapitalmarkeder

Nederlandenes aktiemarked og risikokapitalmarked er veludviklede og konkurrencedygtige. Risikokapitalmarkedet er vokset kraftigt de seneste år, bl.a. på grund af gunstige skatteregler. Der investeres dog fortsat relativt lidt i virksomheders første udviklingsfase. På den baggrund bør Nederlandene fokusere på følgende:

- i. indsatsen bør koncentrerer om at fremme investeringer i virksomheders første udviklingsfase; man bør overveje de eksempler på den bedste praksis, der er anført i Kommissionens meddelelse om risikokapital fra oktober 1999, og fremme innovative ordninger for ansattes medejerskab, herunder i form af aktieoptioner.

Arbejdsmarkedet

Det nederlandske arbejdsmarked har været blandt de mest velfungerende i EU de seneste år, ikke mindst på grund af den sammenhængende strategi, der har ligget bag de gennemførte reformer. Reformen af skatte- og socialsikringssystemer har nedsat skattetrykket på arbejde og øget arbejdsmotivationen. Der er truffet foranstaltninger for at øge beskæftigelsen blandt specielle grupper, herunder ældre arbejdstagere og handicappede. Der er dog stadig betydelige strukturelle uligevægte, idet en stor procentdel af folk i den erhvervsdygtige alder passivt modtager arbejdsløsheds- og invaliditetsydelse. På den baggrund bør Nederlandene fokusere på følgende:

- i. der bør fortsat gøres en indsats for at forbedre skatte- og socialsikringssystemet, så man fjerner faktorer, der kan mindske motivationen til at søge arbejde, især blandt kvinder og ældre arbejdstagere; der bør fortsat gøres en resolut indsats for at reducere det store antal personer, der befinder sig uden for arbejdsmarkedet og er afhængige af ordninger for passiv indkomststøtte.

11. ØSTRIG

Østrig oplever for øjeblikket et opsving i den økonomiske vækst, der skyldes en velafbalanceret udvikling i alle efterspørgselskomponenter, især det solide private forbrug. Beskæftigelsen vil formodentlig fortsat stige og kan i kombination med et stadig elastisk arbejdskraftudbud føre til et fald i arbejdsløsheden.

Budgetpolitik

Østrig gjorde i 1999 visse fremskridt hen imod en konsolidering af de offentlige finanser, idet underskuddet faldt til de 2,0 % af BNP, der var sat som mål i det oprindelige stabilitetsprogram. På baggrund af en mærkbar skattelettelse som følge af reformen af indkomstkatten regnes der i det ajourførte stabilitetsprogram med et samlet underskud på de offentlige finanser på 1,7 % af BNP i 2000 og med yderligere reduktioner i de følgende år. Dette mål vil imidlertid blive nået ved hjælp af omfattende engangsforanstaltninger. For at opnå en varig forbedring af statens finanser på mellemlang og lang sigt forudses der i det ajourførte stabilitetsprogram betydelige strukturelle foranstaltninger, først og fremmest på pensions- og sundhedsområdet. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på følgende punkter:

- i. som et minimum bør man nå det mål, at det samlede offentlige underskud udgør højst 1,7 % af BNP i 2000, idet dette vil bidrage til at skabe en klar nedadgående tendens i gældsforholdet; der bør opnås væsentlige besparelser på udgiftssiden og udøves streng udgiftskontrol under budgetgennemførelsen for at dække omkostningerne ved reformen af indkomstkatten og familieydelse;
- ii. engangsforanstaltningerne i 2000 bør erstattes af mere permanente foranstaltninger, der kan gøre de offentlige finanser bæredygtige på længere sigt;

- iii. man bør gennemføre den bebudede pensionsreform, der går ud på fra og med 2001 at hæve den gennemsnitlige pensionsalder, og videreføre bestræbelserne for at give pensionssystemet, der for øjeblikket overvejende finansieres gennem løbende bidrag, et solideret grundlag.

Produktmarkeder

Mens Østrig hurtigt er ved at blive integreret i det europæiske handelssystem, ligger landets deltagelse i direkte udenlandske investeringer og grænseoverskridende fusioner og virksomheds-overtagelser under gennemsnittet. Østrig har anlagt en ret forsigtig tilgang til spørgsmålet om reform af produktmarkeder. Men der er dog gjort visse fremskridt med hensyn til transponering af lovgivning om det indre marked, styrkelse af konkurrencepolitikken og liberalisering af telesektoren. Der er også taget nogle initiativer for at forenkle procedurerne for igangsætning af ny virksomheder, og der er opstillet det mål, at F&U-udgifterne skal stige til 2,5 % af BNP i 2005 (fra 1,6 % af BNP i 1998). På den baggrund bør Østrig fokusere på følgende punkter:

- i. der bør gøres yderligere fremskridt med hensyn til transponeringen af Fællesskabets retningslinjer for offentlige indkøb, navnlig på provinsplan, hvor processen er blevet forsinket;
- ii. lovgivningsreformen inden for energi- og transportsektorerne bør fremskyndes, så der sikres effektiv konkurrence på markedet;
- iii. der bør træffes yderligere foranstaltninger for at styrke den private sektors engagement i F&U og fremme teknologioverførsel mellem offentlig og privat forskning.

Kapitalmarkeder

Regeringen har gennemført flere reformer for at stimulere aktiemarkedet og risikokapitalmarkedet. Aktiemarkedet er dog fortsat lille, og risikokapitalinvesteringerne ligger også lavt og er koncentreret om virksomhedernes senere udviklingsfaser. På den baggrund bør Østrig fokusere på:

- i. at modernisere tilsynsreglerne, forbedre ledelsen af virksomheder (*corporate governance*), fjerne faktorer, der hindrer institutionelle investorer i at investere i aktier, og indføre skatteincitamenter for investeringer i aktier og risikokapital;
- ii. gennemføre de foranstaltninger, der er anført i handlingsplanen for risikokapital fra 1998, navnlig for så vidt angår beskatning af ny virksomheder, risikokapitalinvesteringer og insolvens- og konkurslovgivning.

Arbejdsmarkedet

Østrigs arbejdsmarked fungerer relativt godt. Arbejdsløsheden er lav, og beskæftigelsesgraden er høj. Dog ligger erhvervsfrekvensen for ældre arbejdstagere lavere end EU-gennemsnittet, hvilket delvis skyldes den demotiverende effekt af ordningerne for førtidig pensionering. Et andet træk ved det østrigske arbejdsmarked er det smidige samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter, der kan ses som et forbillede for mange andre lande. På den baggrund bør Østrig fokusere på:

- i. hurtigst muligt at gennemføre de bebudede reformer om højere pensionsalder for førtidspensionister og skærpelse af bistandsreglerne, der må hilses velkommen i betragtning af det ret stramme arbejdsmarked, og på at støtte pensionsreformen gennem yderligere foranstaltninger for ældre arbejdstagere, så arbejdsløsheden i denne aldersgruppe ikke stiger;
- ii. at videreføre indsatsen for at reducere den høje beskatning af arbejde, navnlig ved at fokusere på problemgrupper på arbejdsmarkedet.

12. PORTUGAL

Efter nedgangen i både den indenlandske og udenlandske efterspørgsel i 1999 begyndte eksporten at stige i anden halvdel af 1999, hvilket tyder på, at den økonomiske aktivitet vil blive øget i 2000. Jobskabelsen forventes at forblive stabil i 2000, men dog noget langsommere på grund af en mere afbalanceret vækst. Der er en stigende ubalance på de løbende poster, og gældsbyrden inden for den private sektor er steget kraftigt.

Budgetpolitikken

I 1999 faldt underskuddet på de offentlige finanser til 2,0% af BNP, hvilket var målsætningen i det oprindelige stabilitetsprogram. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram bør budgetunderskuddet i forhold til BNP falde til 1,5% i 2000 og derefter holdes på dette niveau. Begrænsningen af underskuddet i 2000 bør fremkomme gennem en kraftig øgning af skatteprovenuet som følge af en mere effektiv skatteopkrævning, som vil mere end opveje den planlagte stigning i de samlede udgifter. For at understøtte den skattemæssige konsolidering på mellemlang sigt omfatter det ajourførte stabilitetsprogram forskellige reformplaner, først og fremmest indførelse af en ny grundlæggende budgetlovgivning, en ny lov om folkepension og foranstaltninger inden for sygesikring. På denne baggrund bør budgetpolitikken tage sigte på:

- i. som et minimum at opnå målsætningen med et underskud på 1,5% af BNP i 2000, hvilket forudsætter en streng kontrol med de primære udgifter, som er steget betydeligt igennem de senere år; i denne forbindelse bør de udgiftsbeløb, der er frosset på 2000-budgettet ikke anvendes til at opnå dette mål og således skabe en "stødpude" af ressourcer, som skulle kunne absorbere et eventuelt underskud i skatteprovenuet;
- ii. at finanspolitikken bidrager til at opnå en mere afbalanceret økonomisk politik, der kan korrigere de væsentligste ubalancer

inden for Portugals økonomi; med henblik herpå bør der være en mere ambitiøs målsætning for underskuddet i 2001 end de 1,1% af BNP, som er forudsat i det ajourførte stabilitetsprogram, således at de generelle forudsete saneringsbestræbelser snarest muligt kan gennemføres;

- iii. at den nye grundlæggende budgetlovgivning godkendes inden udløbet af 2000, hvorved budgetforberedelsen kan ske på et flerårigt grundlag, således at det bliver lettere at fastslå virkningerne på mellemlang sigt af de truffe beslutninger; der bør omgående gennemføres en række reformer med budgetmæssig virkning, herunder både de bebudede foranstaltninger inden for sundhedssektoren og en ny pensionslovgivning, som skal forbedre socialsikringssektorens økonomiske stilling, således at den bedre kan imødegå problemerne i forbindelse med, at en stadig større del af befolkningen består af ældre.

Produktmarkederne

Den portugisiske økonomi er moderat integreret i markedene for europæiske produkter. De portugisiske virksomheders internationale aktiviteter er ikke særlig udviklede. Der er gjort fremskridt med hensyn til gennemførelse af lovgivningen for det indre marked og liberaliseringen af telekommunikations- og energisektoren, men produktiviteten og forskning og udvikling ligger på nogle af de laveste niveauer i EU. På denne baggrund bør Portugal fokusere på følgende:

- i. bestræbelserne for at forbedre resultaterne med hensyn til gennemførelse af lovgivningen for det indre marked bør fortsættes, specielt på transportområdet, eftersom gennemførelsen - på trods af fremskridtene - fortsat er lav;
- ii. statsstøtten, som er øget betydeligt, bør nedbringes, og der bør træffes foranstaltninger for at bringe konkurrencelovgivningen mere på linje med EU-lovgivningen og for at øge konkurrencemyndighedens uafhængighed;

- iii. effektiviteten af de forskellige foranstaltninger, der træffes for at forenkle de administrative procedurer og for at nedbringe udgifterne til dem bør kontrolleres i betragtning af den vigtige rolle, som små og mellemstore virksomheder spiller for beskæftigelsen;
- iv. der bør udfoldes yderligere bestræbelser for at fremme forskning og udvikling og udbredelsen af informations- og kommunikationsteknologi, idet der især bør tilskyndes til at øge den private sektors deltagelse i forskning og udvikling.

Kapitalmarkederne

Kombinationen af en omfattende privatiseringsproces, indførelsen af euroen og overgangen til udelukkende elektronisk handel har øget det portugisiske aktiemarkeds udvikling i både dybden og bredden og gjort det mere effektivt. Der er også gjort fremskridt med hensyn til gennemførelse af EU-direktiverne om finansielle tjenesteydelser. På trods af det initiativ, der er truffet for at forbedre de lovgivningsmæssige rammer for risikovillig kapital, er investeringerne af denne form for kapital stadig begrænset og i høj grad afhængige af støtte fra offentlige midler. På denne baggrund bør Portugal fokusere på følgende:

- i. forsætte bestræbelserne på at udvikle markedet for risikovillig kapital og bl.a. overveje en revision af skattelovgivningen for at nedbringe de relative omkostninger i forbindelse med denne type investeringer i forhold til andre finansielle instrumenter.

Arbejdsmarkedet

Det portugisiske arbejdsmarked fungerer bedre end i mange andre medlemsstater. Antallet af fuldtidsjob i forhold til erhvervsfrekvensen er blandt det højeste i EU. En af de alvorligste hindringer for en yderligere forbedring af den portugisiske økonomi er arbejdsstyrkens lave uddannelsesniveau. Selv om de yngre arbejdstageres niveau er blevet betydeligt forbedret i forhold til tidligere generationer, er det stadig langt lavere end i andre medlemsstater. Portugals lovgivning til beskyttelse af beskæftigelsen betragtes som værende forholdsvis streng, og kontrakter med bestemt varighed anvendes i stadig større omfang. På denne baggrund bør Portugal fokusere på følgende:

- i. at forbedre undervisning og faglig uddannelse med henblik på at øge arbejdskraftens muligheder for ansættelse og tilpasningsevne; dette bør ledsages af en passende ordning for arbejdsløshedsunderstøttelse, som kan tilskynde til at deltage i foranstaltninger, der kvalificerer til at komme ind på arbejdsmarkedet og til at modtage tilbud om arbejde;
- ii. at fortsætte politikken med at gennemføre en række love, der har til formål at forbedre arbejdsmarkedets funktion, herunder at skabe større fleksibilitet med hensyn til muligheder for afskedigelse, anvisning af arbejde og arbejdstider.

13. FINLAND

De seneste års hurtige økonomiske vækst har været foranlediget af en blomstrende eksport, koncentreret om højteknologiske produkter. Den indenlandske efterspørgsel er kommet sig igen efter den tidligere lavkonjunktur, og beskæftigelsen er i fremgang, også selv om arbejdsløsheden, der hovedsagelig er strukturelt betinget, fortsat er høj. Den stærke vækst i kombination med en stram kontrol af budgetudgifterne har ført til en meget vellykket konsolidering af de offentlige finanser. Eftersom prognoserne tyder på fortsat stærk vækst, er der imidlertid nu en reel risiko for overophedning.

Budgetpolitikken

Overskuddet på statens budget steg i 1999 til 2,3% af BNP fra 1,3% i 1998. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram bør overskuddet overstige 4% af BNP i hele perioden 2000-2003, og eventuelle forandringer bør først og fremmest forårsages af overskuddet på statens budget. Den faktiske overskudsprofil vil være afhængig af regeringens valg af tidspunkt for sænkninger af skatter og afgifter på arbejde (som regeringen har til hensigt at nedskære med 1,5% af BNP inden 2003). Overskuddet er nødvendigt for at tage højde for følgerne af en befolkning, som i hastigt tempo får en stadig større andel af ældre. På denne baggrund bør budgetpolitikken fokusere på:

- i. at fastholde den stramme finanspolitik, som 2000-budgettet er udtryk for, på grund af den øgede risiko for overophedning, og man bør være rede til allerede i 2000 at foretage yderligere stramninger, hvis risikoen viser sig at være mere overhængende;
- ii. at fortsætte med at øge det offentlige overskud gennem en nedsættelse af de offentlige udgifter i forhold til BNP. I denne forbindelse bør de retningslinjer for statens udgifter i 2001-2004, som blev annonceret i marts 2000, nøje overholdes;
- iii. i lighed med i 1999 og 2000 at fortsætte med at nedbringe det høje skattetryk på arbejde, som en del af omlægningen af skattesystemet, der tager sigte på at støtte jobskabelsen.

Produktmarkeder

Den finske økonomi er blevet bedre integreret i de europæiske produktmarkeder, siden landet blev medlem af EU. Der er hurtigt gjort store fremskridt med hensyn til gennemførelse af lovgivningen for det indre marked i den nationale lovgivning og med hensyn til liberalisering af telekommunikations- og elektricitetssektoren. Den allerede betydelige indsats inden for forskning og udvikling er siden midten af 90'erne blevet yderligere optrappet. Hvis det lykkes at løse problemet med utilstrækkelig konkurrence inden for visse sektorer, vil der imidlertid være mulighed for forbedringer med hensyn til prisniveauer og produktivitet i den finske økonomi. På denne baggrund bør Finland fokusere på følgende:

- i. at træffe yderligere foranstaltninger til at øge konkurrencen inden for en række sektorer, først og fremmest detailhandel og banksektoren; at overveje at reformere konkurrencelovgivningen, således at konkurrencemyndigheden får beføjelser til at gennemføre EF-traktatens artikel 81 og 82;
- ii. at åbne markederne for offentlige indkøb og offentlige tjenesteydelser yderligere, hvilket bør føre til lavere omkostninger og højere kvalitet.

Kapitalmarkederne

Det finske aktiemarked er vokset hurtigt i de senere år, både med hensyn til børsværdi og antallet af børsnoterede selskaber. Markedet for risikovillig kapital er aktivt, og det marked for vækstforetagender, som for nylig er kommet til, vil yderligere fremme udviklingen af risikovillig kapital, selv om der bør gøres endnu mere på dette område. På denne baggrund bør Finland prioritere følgende områder højt:

- i. at lægge særlig vægt på de eksempler på god praksis, som blev givet i Kommissionens meddelelse om risikovillig kapital fra oktober 1999 inden for områderne konkurslovgivning og fremme af innovative ordninger for medarbejderejerskab, herunder aktieoptioner;

- ii. at fortsætte med at gennemføre foranstaltninger, der skal tilskynde institutionelle investorer til at investere på aktiemarkedene.

Arbejdsmarkedet

Situationen på arbejdsmarkedet blev betydeligt forbedret i 1999. Arbejdsløsheden ligger imidlertid fortsat over gennemsnittet i EU og er - hvad der er mere alvorligt - så godt som udelukkende strukturelt betinget. Andre store problemer er den erhvervsaktive befolknings store afhængighed af overførselsindkomst, den høje beskatning af arbejde og den sammenpressede lønstruktur. Der er gjort en betydelig indsats for at nedbringe skattetrykket på arbejde og for at intensivere og forbedre kvaliteten af de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger. Denne indsats

bør suppleres med reformer af understøttelsessystemet, således at dette aktivt støtter aktiviseringsprogrammerne, og at de underliggende strukturer i højere grad opmuntrer til erhvervsarbejde. På denne baggrund bør Finland fokusere på følgende:

- i. at revidere det almindelige understøttelsessystem, således at arbejdskraften i højere grad er til rådighed for arbejdsmarkedet, at effektivisere jobsøgningen og skabe tilstrækkelige incitamenter til at modtage jobtilbud og til at forblive på arbejdsmarkedet;
- ii. fortsætte den nyligt indledte politik med at lette skattetrykket på arbejde, og specielt med at sænke marginalsatten for lavtlønnede.

14. SVERIGE

I 2000 forventes den svenske økonomi at fortsætte sin overraskende stærke vækst, som skyldes en stadig stigende indenlandsk efterspørgsel og en stor eksport. Den stigende efterspørgsel sammen med en lav inflation bevirker, at der kan forventes endnu højere beskæftigelse og endnu lavere arbejdsløshed i årets løb. Der er imidlertid en risiko for udbudsbegrænsninger, som vil kunne presse priserne opad, ikke mindst på grund af den øgede efterspørgsel på arbejdsmarkedet.

Budgetpolitikken

I 1999 lå overskuddet på de offentlige finanser på samme niveau som i 1998, dvs. 1,9% af BNP. Ifølge det ajourførte konvergensprogram sigtes der for 2000 og fremefter på fortsatte overskud på mindst 2% af BNP. Dette skulle kunne opnås gennem en fortsat streng kontrol med udgifterne, hvilket også skulle kunne muliggøre en formindskelse af de offentlige udgifter i forhold til BNP. På dette grundlag bør budgetpolitikken fokusere på:

- i. på baggrund af det gode vækstklimate at stramme finanspolitikken med henblik på at støtte de pengepolitiske bestræbelser på at opnå prisstabilitet, eftersom der er risiko for udbudsbegrænsninger inden for den nærmeste fremtid;
- ii. at holde streng kontrol med udgifterne i år og næste år, hvilket er den vigtigste forudsætning for den nuværende budgetprognose, og derigennem stadig mindske de offentlige udgifters omfang i forhold til BNP;
- iii. yderligere at sænke skattetrykket, som trods skattenedsættelserne i 2000 stadig er højt.

Produktmarkederne

Sverige integreres stadig mere i Fællesskabets markeder og har opnået udmærkede resultater,

når det gælder gennemførelsen af lovgivningen for det indre marked. Statsstøtten er lav, udgifterne til forskning og udvikling er blandt de højeste i Europa, og der er gjort meget for at liberalisere netværksevirkningerne. Hvis det lykkes at løse problemet med utilstrækkelig konkurrence inden for visse sektorer, er der imidlertid mulighed for forbedringer af prisniveauer og produktivitet inden for den svenske økonomi. På denne baggrund bør Sverige fokusere på følgende:

- i. at fortsætte indsatsen for at fjerne lovgivning, som hindrer eller begrænser konkurrencen inden for detailhandelssektoren, bygge- og anlægssektoren og lægemiddelsektoren, idet der bør tages hensyn til, at det er vanskeligt at opnå fuldstændig konkurrence i et land med så tyndt befolkede områder, samt i overensstemmelse med regeringens planer at give konkurrencemyndigheden beføjelser til at gennemføre EF-traktatens artikel 81 og 82;
- ii. at fortsætte med initiativerne for at forbedre konkurrencen inden for jernbane-, fly- og bustransport;
- iii. at fortsætte de initiativer, der er iværksat for at effektivisere offentlige indkøb og ydelsen af offentlige tjenester.

Kapitalmarkederne

Det svenske kapitalmarked er karakteriseret ved hastig globalisering, teknologisk udvikling og voksende investeringer i risikovillig kapital. Markedet for risikovillig kapital er således aktivt. Det har udviklet sig fra at bestå af nogle få især offentlige aktører til nu at omfatte et stort antal private aktører. Dog har nystartede virksomheder og foretagender uden for "vækstsektorerne" stadig vanskeligheder med at få adgang til kapital. På denne baggrund bør Sverige fokusere på følgende:

- i. at gøre en yderligere indsats for at lette adgangen til risikovillig kapital, specielt for

små virksomheder uden for højteknologisektoren; at lægge særlig vægt på de eksempler på god praksis, som blev givet i Kommissionens meddelelse om risikovillig kapital fra oktober 1999 inden for områderne beskatning og fremme af innovative ordninger for medarbejderejerskab, herunder aktieoptioner.

Arbejdsmarkeder

Situationen på arbejdsmarkedet begyndte at blive mærkbart forbedret i 1999, og beskæftigelsen, især af kvinder, er en af de højeste i EU. Trods de foranstaltninger, som allerede er vedtaget, er beskatningen af arbejde meget høj, og understøttelsesordningerne er generøse. Den svenske regering har med rette koncentreret sin arbejdsmarkedspolitik om at forbedre den menneskelige kapital. Den aktuelle opstramning

af de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger forventes at gøre dem mere effektive, men det er vigtigt at fortsætte med at tilpasse programmerne til den faktiske og potentielle langtidsarbejdsløshed samt til arbejdsmarkedets behov. På denne baggrund bør Sverige fokusere på følgende:

- i. at træffe yderligere foranstaltninger for at mindske det høje skattetryk på arbejdsindkomst, specielt for personer med en lav arbejdsindkomst;
- ii. at tilpasse understøttelsessystemet yderligere for at gøre kriterierne for berettigelse tydeligere, begrænse ydelsesperioden gennem en aktiviseringspolitik, styrke forvaltningen og sikre, at der er effektive incitamenter til at påtage sig arbejde.

15. DET FORENEDE KONGERIGE

Det Forenede Kongeriges vækst i 1999 oversteg forventningerne, og væksten forventes at blive endnu højere og at overstige prognoserne igen i 2000. Der forventes ikke højere inflation. Arbejdsmarkedet forventes at forblive stærkt, og selv om lønningerne viser visse tegn på at stige, skulle de foranstaltninger, regeringen allerede har truffet for at fremme beskæftigelsesmulighederne og gøre erhvervsarbejde mere attraktivt, begrænse risikoen for, at væksten skaber øget tryk på arbejdsmarkedet.

Budgetpolitikken

De offentlige finansier udviste i 1999 et overskud på 1,2% af BNP. Myndighederne mener nu, at overskuddet kommer til at ligge på 1,3% af BNP for budgetåret 1999-2000, i sammenligning med prognosen på 0,3% af BNP i det ajourførte konvergensprogram. I budgettet, som blev offentliggjort i marts, var udgifterne øget inden for visse områder. Der er også planer om at øge de offentlige investeringers andel i forhold til BNP mere end tidligere bebudet, for at hæve det nuværende lave niveau. Ikke desto mindre forventes der et solidt overskud på de offentlige finansier i 2000-2001. På denne baggrund bør budgetpolitikken fokusere på:

- i. at bevare den grundlæggende struktur i de offentlige finansier stort set uforandret, under hensyntagen til cykliske ændringer i økonomien; at sikre, at alle nye udgifts- eller beskatningsinitiativer er forenelige med denne målsætning;
- ii. at fortsætte en politik, som tager sigte på en betydelig forøgelse af de faste offentlige investeringers andel i forhold til BNP med fastholdelse af en streng kontrol af de samlede offentlige udgifter.

Produktmarkederne

Det Forenede Kongeriges økonomi er i meget høj grad udsat for international konkurrence. Liberaliseringen af markederne for varer og

tjenesteydelser er i mange henseender nået længere end i de øvrige medlemsstater. Der er dog stadig visse problemer, specielt inden for transportsektoren. Trods vigtige reformer for at forbedre produktmarkedernes funktion har Det Forenede Kongerige et alvorligt problem med lav produktivitet, som delvis skyldes faldende udgifter til forskning og udvikling og faldende innovation. Det store antal virksomhedskonkurser og manglen på faglært arbejdskraft giver også anledning til bekymring. På denne baggrund bør Det Forenede Kongerige fokusere på følgende:

- i. at overvåge og, om nødvendigt, effektivisere de foranstaltninger, som er vedtaget, eller som er planlagt for at angribe problemet med den dalende forskning og udvikling, lav innovation, mangel på uddannet arbejdskraft og den store konkursforekomst inden for små og mellemstore virksomheder;
- ii. at udvikle en sammenhængende transportsstrategi for at håndtere problemerne med trafikoverbelastning, utilstrækkelige investeringer inden for jernbaner og dårlig servicekvalitet inden for offentlig transport.

Kapitalmarkeder

Det Forenede Kongeriges kapitalmarked er veludviklet og konkurrencedygtigt, og der er en række initiativer på vej for at udvikle markederne for risikovillig kapital. Ikke desto mindre er investeringerne i nystartede virksomheder lave i forhold til investeringerne i forbindelse med management buy-outs og buy-ins. Selv om tilsynslovgivningen ikke udtrykkelig forbyder pensionsfondene at investere i risikovillig kapital, er deres investeringer i denne form for kapital lave. På denne baggrund bør Det Forenede Kongerige fokusere på:

- i. at analysere, hvorfor pensionsfondene ikke investerer i risikovillig kapital, på trods af at der ikke er forbud mod dette i tilsynslovgivningen, og vedtage foranstaltninger til at stimulere denne form for investeringer.

Arbejdsmarkedet

Det Forenede Kongeriges arbejdsmarked har været blandt de bedst fungerende i EU igennem de senere år. De nyligt indførte reformer har intensiveret og udvidet det såkaldte "Welfare to Work"-program. Gennem skatte- og socialsikringsreformer er marginalsatserne for lavtlønnede arbejdstagere blevet sænket, samtidig med at familier og handicappede får adgang til tillæg, som er knyttet til lønarbejde. Der er gennemført en strategi for at forbedre adgangen til børnepasning. Der er vedtaget en række foranstaltninger, som er rettet mod områder med høj arbejdsløshed. Men selv om resultaterne generelt er gode, er der fortsat et alvorligt

problem med områder med koncentreret langtidsarbejdsløshed. På denne baggrund bør Det Forenede Kongerige fokusere på følgende:

- i. at angribe problemet med koncentreret arbejdsløshed i dårligt stillede områder og grupper og at nedbringe andelen af husstande, hvor ingen af medlemmerne er i arbejde; at styrke strategien for forebyggelse af langtidsarbejdsløshed, således at man i overensstemmelse med retningslinjerne for beskæftigelse kan give arbejdsløse voksne en ny chance inden for 12 måneder.